

วารสาร **แก้วปัญญา** Kaewpanya

ปีที่ 3 มกราคม - มีนาคม 2559 | ฉบับที่ 1

“นักวิชาการต้องรับใช้คนจน” นพ.เกษม วัฒนชัย
กว่าจะมาถึง ครั้งที่ 9 เครือข่ายการจัดการความรู้ 9 มทร+2
“ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21”

งานวิจัยไม่ขึ้นห้าง : การเดินทางตามหาสีฟ้า และ อุดมกิจของชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชน
สมานฉันท์กับคนเปิดข่าวอินทรีย์

www.kaewpanya.com

ISSN : 2392-5892

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานวิจัย และงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
2. เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเข้าถึงองค์ความรู้ของภาคประชาชน

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.นายุทธ	สงคธนาพิทักษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประพัฒน์	เชื้อไทย
ดร.ภาสวรรณ	วัชรดำรงศักดิ์
นายภฤตพงศ์	เพชรบุล
ดร.กัญญฉัตร	ศิริธัญญา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุทธนา	เขาสุมรุ
นายกิตติชัย	ระมิงค์วงศ์
นายเกรียงไกร	ธารพรศรี
รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณระพี อำนวยสิทธิ์	
ดร.อังกูร	ว่องตระกูล

จัดทำโดย

คลังความรู้ชุมชน

สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
98 หมู่ 8 ตำบลป่าป้อ อำเภอดอยสะเก็ด
จังหวัดเชียงใหม่ 50220
โทร.053 - 266516-8

ข้อเขียนหรือบทความใดๆ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารก้าวปัญญาฉบับนี้ เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้เขียน คณะผู้จัดทำไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่ใช่ออกพินกับคณะผู้จัดทำและสถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาแต่อย่างใด

บทบรรณาธิการ

ช่วงเวลาปีใหม่เป็นช่วงเวลาที่ได้เต็มไปด้วยความสดใสมิชีวิตชีวา เนื่องจากเป็นช่วงเวลาของการเริ่มต้นความคิดริเริ่มใหม่ๆ ในปีนี้ เป็นปีที่ก้าวเข้าสู่ปีที่ 3 ของวารสารก้าวปัญญา และขอแสดงความยินดีกับคณาจารย์ที่ได้รับตำแหน่งวิชาการทุกๆ ท่าน ที่มีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการเผยแพร่ความรู้ดีๆ อย่างต่อเนื่อง

เหมือนอย่างชุมชนบ้านป่าจี้ที่สานต่อความรู้ที่ได้รับจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มุ่งหน้าสู่เป้าหมายการเป็นหมู่บ้านชาวอินทรีย์อย่างที่ตั้งใจไว้ ร่วมเดินทางกับพวกเขาได้ในคอลัมน์ชุมชนเดินทาง

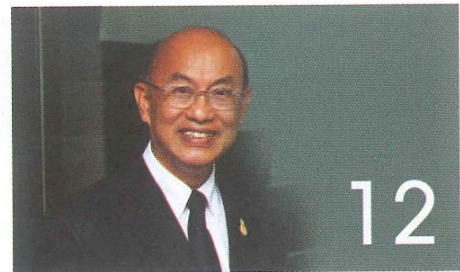
สำหรับคอลัมน์ตอนย้อนตอนทัวร์ของฉบับนี้ไม่ได้พาไปไหนไกล แต่จะพาไปตมน้ำสะอาดผ่านมาตรฐาน อย. ที่ ‘ศูนย์การเรียนรู้โรงงานผลิตน้ำดื่มต้นแบบเพื่อการศึกษา’ ภายในเขตร่วมมหาวิทยาลัยที่อำเภอดอยสะเก็ดนี้เอง

เรื่องน่าสนใจในฉบับนี้ยังมีเรื่องความเป็นมาของโครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในคอลัมน์เรื่องเล่าชาวล้านนา รวมถึงเรื่องราวในคอลัมน์อื่นๆ ที่ชนกันมาเสิร์ฟสมองกันในเล่มนี้เช่นเดิม

สวัสดีปีใหม่ครับ
บรรณาธิการ

คอลัมน์

- 4 ขอแสดงความยินดี
6 รอบรู้
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
- 12 เปิดมุมมอง
“นักวิชาการต้องรับผิดชอบต่อคนจน” นพ.เกษม วัฒนชัย
- 14 เรื่องเล่า ชาวล้านนา
กว่าจะมาถึง ครั้งที่ 9 เครือข่ายการจัดการความรู้ 9 มทร+2
“ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21”
- 18-21 งานวิจัยไม่ขึ้นหิ้ง
การเดินทางตามหา...สีฟ้า
ธุรกิจของชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชน
- 22 RMUTL Community Engagement
‘พันธกิจสัมพันธ์กับสังคม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา’
- 24 ชุมชนเดินทาง
सानอันกับนเม็ดข้าวอินทรีย์
โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการกลุ่มชาว
ปลอดภัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
- 28 องค์กรแห่งการเรียนรู้
ทฤษฎีการจัดการความรู้สู่เป้าหมายที่แท้จริง ตอนที่ 1
- 29 ร้อยแปดพันเรื่อง
มหกรรมไม้ดอกไม้ประดับ 2559 จังหวัดเชียงใหม่
- 32 ต่อนายน ตะลอนทัวร์
หยดน้ำเพื่อเรียนรู้ที่
‘ศูนย์เรียนรู้โรงงานผลิตน้ำดื่มต้นแบบเพื่อการศึกษา’
- 34 คู่คิด มิตรชุมชน

ขอแสดงความยินดี

ขอแสดงความยินดีกับคณาจารย์ ที่ได้รับตำแหน่งทางวิชาการ ดังรายชื่อต่อไปนี้

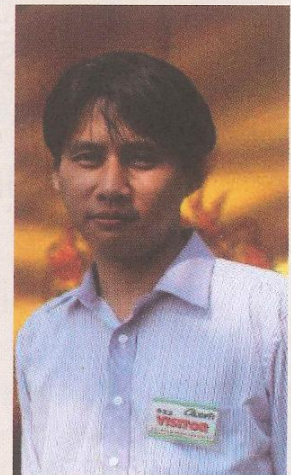
ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ว่าที่ร้อยตรี ดร.สิทธิบูรณ์
ศิริพรอัครชัย
สาขาวิชาเทคโนโลยี
เครื่องกล คณะ
วิศวกรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วีระพรรณ จันท์เหลื่อง
สาขาวิชาครุศาสตร์เครื่องกล
คณะวิศวกรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
เยาวลักษณ์ คำแล
สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะ
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
การเกษตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วรพจน์ ศิริรักษ์
สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาห
การ คณะวิศวกรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.วิทुरัย พรหมมี
สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
คณะวิศวกรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ธัญญรัตน์ จิตรพีระ
สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะ
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
การเกษตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.เกรียงศักดิ์ วัฒนวิทูร
สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะ
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
การเกษตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.จัตตฤทธิ ทองปรอน
สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
คณะวิศวกรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ลิตธิชัย จินะวงษ์
สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
คณะวิศวกรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.วิวัฒน์ ทิพจร
สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
คณะวิศวกรรมศาสตร์

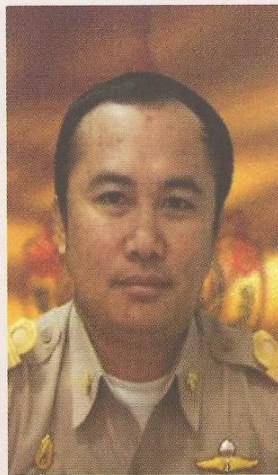
ผู้ช่วยศาสตราจารย์
จรัส ทาคำวัง
สาขาวิชาวิศวกรรม
อุตสาหกรรม คณะ
วิศวกรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สันติภาพ โคตทะเล
สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
คณะวิศวกรรมศาสตร์

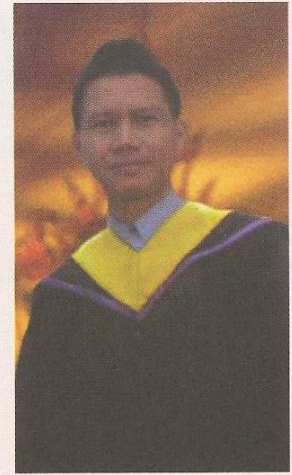
ผู้ช่วยศาสตราจารย์
อังคณา จุติสีมา
สาขาวิชาเทคโนโลยีการ
พิมพ์ คณะศิลปกรรมและ
สถาปัตยกรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ชากรณ์ ชันแก้ว
สาขาวิชาสัตวศาสตร์ คณะ
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
การเกษตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ศุภกิต แก้วดวงตา
สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
คณะวิศวกรรมศาสตร์

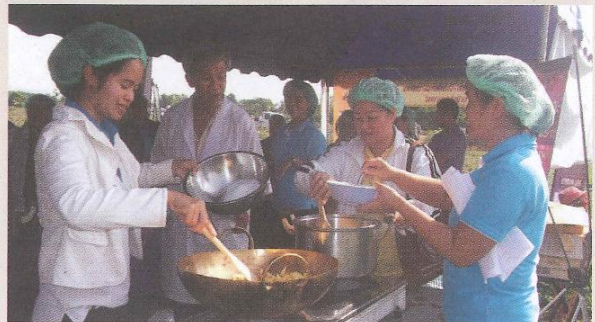

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
รวัชชัย ปัญญาดี
สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะ
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
การเกษตร

รสบริว

คอลัมน์ : ข้าวอบบัว

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย ส่งบุคลากรเข้าร่วมโครงการ “สร้างนักวิจัย รุ่นใหม่” (ลูกไก่) รุ่นที่ 3 ในระหว่างวันที่ 14 - 18 ธันวาคม 2558 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ดร.นิอร สิริมงคลเลิศกุล อาจารย์ปรีชา พลชัย อาจารย์ราเชนทร์ ชูศรี อาจารย์ชนนพร ยะใจมั่นและอาจารย์วรรณะรัตน์ ไชยวงศ์ สำหรับโครงการ “สร้างนักวิจัยรุ่นใหม่” (ลูกไก่) รุ่นที่ 3 นี้จัดขึ้นโดยสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางและมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เพื่อส่งเสริมให้มีนักวิจัยรุ่นใหม่ได้มีความรู้ความเข้าใจและเรียนรู้ประสบการณ์ทางด้านวิจัยเพื่อนำไปพัฒนาประเทศ และเป็นการบูรณาการเครือข่ายนักวิจัยจากหน่วยงานราชการองค์กรการวิจัยต่างๆ ให้เข้มแข็งและยั่งยืน

ด้วยความร่วมมือระหว่างกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การอาหาร และสาขาวิชาพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง และสำนักงานเกษตร อ.เมือง จ.ลำปาง กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยอาจารย์สุพัฒน์ ไต้เวชศาสตร์ และคุณสุนิสา ดีบคำ เจ้าหน้าที่คลินิกเทคโนโลยี มทร.ล้านนา ลำปาง ร่วมเป็นวิทยากรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การทำแยมสับปะรด ให้กับกลุ่มผู้ปลูกสับปะรดอินทรีย์ บ้านวังเล็บ หมู่ 4 ต.บุญนาคพัฒนา อ.เมือง จ.ลำปาง ในวันอังคารที่ 29 ธันวาคม 2558 และอาจารย์พรหมมินทร์ สายนาคำ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำสับปะรดอินทรีย์ สับปะรด ๓ แผล แปรงล้างสับปะรดอินทรีย์ บรรยายภาคการอบรม ผู้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการทุกท่าน ได้รับความสนุกสนาน ได้รับความรู้ ประสบการณ์ ในการทำแยมสับปะรดอินทรีย์ และสับปะรดอินทรีย์ และสับปะรดอินทรีย์ และผู้เข้าอบรมทุกท่านจะนำไปขยายผลเพื่อสร้างอาชีพเสริม ให้กับชุมชนต่อไป...

วันที่ 9 ธันวาคม 2558 นายชูชาติ กีฬาแปง ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก พร้อมด้วย ดร.ทินกร ทาตระกูล รองอธิการบดี คณาจารย์ พนักงาน นักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา พิษณุโลก รวมทั้ง ผู้นำชุมชน ชาวบ้านตำบลบ้านกร่าง และนักเรียน โรงเรียนวัดพระขาวชัยสิทธิ์ โรงเรียนวัดแหลมโพธิ์ โรงเรียนวัดธรรมเกษตรตราอนุเคราะห์ รวมจำนวน 800 คน ร่วมพลังสามเส้าสีเหลืองจัดขบวนแปรอักษรเฉลิมพระเกียรติ ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมชนมพรรษา 88 พรรษา 5 ธันวาคม 2558

ทั้งนี้ ได้แปรอักษร เป็นเลขพระชนมายุพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 88 พรรษา มีหัวใจรายล้อม 1 ดวง และมีอักษรภาษาอังกฤษ คำว่า PHITSANULOK ประกอบอยู่ด้านล่างรูปหัวใจ โดยมีชื่อชุดการแปรอักษรเฉลิมพระเกียรติ ครั้งนี้ ว่า “เรียงร้อยรัก บอกรักพ่อ” ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแสดงออกถึงความจงรักภักดี และเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ อีกทั้ง เป็นการรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ ที่ทรงมีต่อประชาชนชาวไทย การแปรอักษรเฉลิมพระเกียรติ นับเป็นความตั้งใจจริง ที่แสดงออกให้เห็นถึงความเข้มแข็ง บรรจงให้เกิดเป็นความสวยงาม ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสที่สำคัญยิ่งนี้

โดยมี ทีมงานจากสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดพิษณุโลก ดำเนินการบันทึกเทป และได้รับความร่วมมือจาก ศูนย์ควบคุมการบินพิษณุโลก ถ่ายภาพทางอากาศ ทั้งนี้ ภาพการแปรอักษรเฉลิมพระเกียรติ จะนำไปประกอบในการถ่ายทอดสด กิจกรรมปั่นเพื่อพ่อ วันที่ 11 ธันวาคม 2558 ของจังหวัดพิษณุโลก โดยได้รับเกียรติจาก คณะสื่อมวลชนภายในจังหวัดพิษณุโลก ร่วมทำข่าวเผยแพร่กิจกรรมครั้งนี้ ณ สนามฟุตบอล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา พิษณุโลก

ผศ.ประพัฒน์ เชื้อไทย รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก นำหนังสือ 60 หมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติทูลเกล้าถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และร่วมโต๊ะเสวย ซึ่งคณาจารย์ นักศึกษา และเจ้าหน้าที่ สาขาเกษตรศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มทร. ล้านนา ตาก ได้ร่วมทำพระกระยาหารถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2558 ณ โรงพยาบาลท่าสองยาง จังหวัดตาก

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา นำนามความร่วมมือทางวิชาการกับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.นายุทธ สงค์ธนาพิทักษ์ อธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา และ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ภิรมย์ กมลรัตนกุล อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลงนามความร่วมมือทางวิชาการ โดยได้รับเกียรติจาก นายสุวัฒน์ พรหมสุวรรณ ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน ประธานสภาศึกษา พร้อมด้วยบุคลากรทางด้านวิชาการจาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาร่วมเป็นสักขีพยานในการร่วมมือทางวิชาการ ในครั้งนี้ เพื่อประสานความร่วมมือ ด้านการจัดการเรียนการสอนและการจัดทำหลักสูตรร่วมกัน ด้านบริการวิชาการแก่สังคม ด้านการทำวิจัย และด้านการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน ลงนามเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2558 ณ ห้องประชุมชมพูภูคา

เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ.2558 สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (มทร.) ล้านนา ร่วมกับสำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จัดงาน “วันเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว” ในโอกาสครบกำหนดวันเก็บเกี่ยวทำการผลิตขยายพันธุ์เมล็ดถั่วเขียวสายพันธุ์ใหม่ 6 สายพันธุ์ จำนวน 7 ไร่ ผลผลิตไร่ละ 1 ตัน ตั้งเป้าปี พ.ศ. 2559 จะสามารถผลิตขยาย เมล็ดพันธุ์ใหม่ให้แก่เกษตรกรจำนวน 500 ไร่ ในจังหวัดต่างๆ ช่วยสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรและภาคอุตสาหกรรมในการแปรรูปจากถั่วเขียว พร้อมมอบเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปขยายผลร่วมกับเกษตรกรต่อไป โดยได้รับเกียรติจาก ดร.พิเชษ ดุรงค์เวโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นประธานเปิดงาน และ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ดร.ภาสวรรณ วัชรดำรงศักดิ์ รองอธิการบดี มทร. ล้านนา พร้อมด้วย รองผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง ผู้อำนวยการ สวทช. ร่วมให้การต้อนรับ ณ มทร.ล้านนา ลำปาง

เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2558 คณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้จัดการประชุมปรึกษาหารือ การจัดทำระเบียบ หลักเกณฑ์ สนับสนุนเผยแพร่งานวิจัย ร่วมกับเขตพื้นที่ (VDO Conference) ณ ห้องประชุมวิทยบริการ โดยมี ดร.กิจจา ไชยหนู คณบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์ เป็นประธานในพิธี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงพร อ่อนหวาน หัวหน้าศูนย์จัดการข้อมูลเพื่อการวิจัยและพัฒนาศักยภาพชุมชน สาขาวิชาการ จัดการ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ภายใต้โครงการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรรูปแบบการจัดการเรียนการสอนทั้งระบบ เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่อาชีพยุคเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ระหว่างวันที่ 21 สิงหาคม - 29 กันยายน 2558 ณ ห้องออডিโตรียม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร

โดยการอบรมดังกล่าวฯ จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีสมรรถนะและความพร้อม ในการประกอบธุรกิจบริการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สามารถสามารถประกอบธุรกิจ บริการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเป็นรูปธรรม มีความยั่งยืนและเป็นการสร้างเครือข่ายธุรกิจบริการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และมีขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล ในโครงการดังกล่าวฯ ผศ.ดวงพร อ่อนหวาน นำเสนอโครงการ Social Enterprise Community Based Tourism (SE-CBT) ต่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา และคว่ำรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 หลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ รับรางวัล วันที่ 27 กันยายน 2558 ณ โรงแรมราม่า การ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตรนำ โดย ผศ.ดร.เอมอร ไชยโรจน์ รองคณบดีด้านบริหาร และ อ.ดร.ชินานาฏ วิทยาประภากร หัวหน้าโครงการ พร้อมด้วยผู้ร่วมโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตของหมู่บ้าน ชุมชน แบบมีส่วนร่วม กรณีบ้านแม่แพง ตำบลแม่บั้ง อำเภอพ่าร้าง จังหวัดเชียงใหม่ เข้าร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรปัจฉิมวัย ของกลุ่มผู้สูงอายุ และลงพื้นที่ พบชาวบ้านกลุ่มน้ำพริกแดง เพื่อชี้แจงถึงโครงการฯ ปีที่ 2 เมื่อวันศุกร์ที่ 20 พฤศจิกายน 2558 ที่ผ่านมานั้น ณ ชุมชนบ้านแม่แพง และ เทศบาลตำบลแม่บั้ง ตำบลแม่บั้ง อำเภอพ่าร้าง จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2558 - คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดย อาจารย์อรนุตภู่ สุธาคำ รองคณบดีด้านวิชาการและกิจการนักศึกษา, อาจารย์ไพบุลย์ หล้าสมศรี ผู้ช่วยคณบดีด้านวิจัยและบริการวิชาการ, อาจารย์พัชราภา ศักดิ์โสภณ หัวหน้าสาขาเทคโนโลยีศิลป์, อาจารย์ไพโรจน์ วรพจน์พรชัย หัวหน้างานยกระดับชุมชน และนางสาวณัฐกมล จันทร์อ้อย เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ร่วมกิจกรรม “การประกวดจุดสะท้อนเท้าเพื่อสุขภาพ” ภายใต้โครงการยกระดับคุณภาพชีวิตของหมู่บ้าน ชุมชน แบบมีส่วนร่วม เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ ครบ 60 พรรษา ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างคณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา กับหน่วยงานภาคีเครือข่ายในพื้นที่อำเภอพร้าว ณ ศาลาเอนกประสงค์บ้านขามลุ่มเวียง ตำบลเวียง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

คณาจารย์จากวิทยาลัยเทคโนโลยีและสหวิทยาการ คณะดำเนินโครงการยกระดับฯ ภูมิหมู่บ้านถ้ำ โดยมี ดร.สุรวิวัฒน์ ราชสม หัวหน้าโครงการ ร่วมจัดนิทรรศการ โครงการประชุมวิชาการนานาชาติ “การยกระดับคุณภาพชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นอาเซียน” ครั้งที่ ๒ (2nd International symposium on Local Wisdom and Improving Quality of Life) ระหว่างวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน - ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ พระชนมพรรษา

ด้วยมหาศุภมงคลสมัยที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 60 พรรษา ในวันที่ 2 เมษายน 2558 ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 9 แห่ง พร้อมใจร่วมกันจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติฯ ภายใต้โครงการยกระดับคุณภาพชีวิต หมู่บ้านชุมชน แบบมีส่วนร่วม 60 หมู่บ้าน ทั่วประเทศ เพื่อเป็นการนำเสนอผลงานการดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตของหมู่บ้านชุมชนเฉลิมพระเกียรติฯ โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพหลักในการจัดงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 9 แห่ง ร่วมกับภาคีเครือข่าย ได้แก่ สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.) สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 1 สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย สำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด พร้อมใจจัดงานการประชุมสัมมนาวิชาการนานาชาติ การยกระดับคุณภาพชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นอาเซียน ครั้งที่ 2 (2nd International symposium on Local Wisdom and Improving Quality of Life) “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมนำความสุข สู่ชุมชน” ขึ้นระหว่างวันที่ 30 พฤศจิกายน - 3 ธันวาคม พ.ศ. 2558 ณ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ พระชนมพรรษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้รับเกียรติจาก พลเอกเดชา ปุณณบาล อดีตเลขาธิการคณะทำงานปรองดองและการปฏิรูป (คสช.) เป็นประธานเปิดการประชุมสัมมนาวิชาการนานาชาติและปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ “ร่วมคิด ร่วมทำ นำความสุขสู่ชุมชน” ภายในงานมีกิจกรรมปาฐกถาพิเศษจาก Keynote Speaker จาก 9 ประเทศชั้นนำ การนำเสนอผลงานทางวิชาการภาคบรรยาย ภาคโปสเตอร์ การเสวนาวิชาการ “ร่วมคิด ร่วมทำ นำความสุขสู่ชุมชน” (Show&Share) นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี นิทรรศการโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตของหมู่บ้านชุมชน 9 มทร. นิทรรศการภาคีเครือข่าย “ร่วมคิด ร่วมทำ นำความสุขสู่ชุมชน” และ Field Trip วิถีชีวิตการมีส่วนร่วมของชุมชน

“ไม่ขอให้นักวิชาการทำ
อะไรเกินเลยพันธกิจปกติ
เราต้องช่วยกัน
อย่างน้อยที่สุดในฐานะ
พลเมืองดีของชาติ”

ศ.เกียรติคุณ นพ.เกษม กล้วยทั้งท้าย

(จากบทความ ' लेकरใช้คนรวย 'นพ.เกษม วัฒนชัย' แนะนำวิชาการลงพื้นที่
ที่ช่วยคนจนบให้หายจน' สำนักข่าวอิศรา ประจำวันที่ 3 มิถุนายน 2558
<http://www.isranews.org>)

“นักวิชาการ ต้องรับใช้คนจน”

นพ.เกษม วัฒนชัย

“นักวิชาการส่วนใหญ่ยังไม่รู้จักชนบท เป็นลูกคนเมือง จบเมืองไทยไปเรียนต่อต่างประเทศ ซึ่งคนกลุ่มนี้มักมีความรู้สึกเป็นเทวดาลงไปหาชาวบ้าน แทนที่จะเข้าไปสร้างประโยชน์ให้กลับกลายเป็นสร้างโทษ เพราะไม่รู้จริง ฉะนั้นเงื่อนไขสำคัญ หากนักวิชาการจะลงพื้นที่ไปหาชาวบ้านต้องรู้จักชนบทอย่างแท้จริง ไปอย่างผู้มอบน้อม”

ศ.เกียรติคุณ นพ.เกษม วัฒนชัย องคมนตรีและประธานกรรมการมูลนิธิมั่นพัฒนาได้กล่าวในการปาฐกถาพิเศษบนเวทีเสวนา TSDF SUSTAINABILITY FORUM 1/2015 เรื่อง ชนบทไทย: พื้นที่วิจัยสำหรับนักวิชาการรุ่นใหม่ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2558 โดยมูลนิธิมั่นพัฒนาและสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ใจความตอนหนึ่งในการปาฐกถา นพ.เกษม ได้ยกพระราชกระแสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้ทรงรับสั่งว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีความรู้ ความสามารถ และทรงยึดมั่นในหน้าที่ ถือได้ว่าพระองค์ทรงเป็น ‘พลเมืองดีของชาติ’ การเป็นพลเมืองดีคือการทำทุกอย่างเพื่อบ้านเมืองอย่างเต็มความสามารถ

ที่ผ่านมา เกิดปัญหาอุ้อราษฎ์บังหลวงทั่วทุกแห่งในประเทศ เกิดความเหลื่อมล้ำรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา ศิลธรรม หรือเศรษฐกิจ และความเหลื่อมล้ำในเกิดขึ้นนับตั้งแต่เกิดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ปี 2504 ขณะที่ชนบทไทยในปัจจุบันมีความแตกต่างกันมาก โดยเฉพาะวิถีชีวิตและคุณภาพชีวิต เกิดความเหลื่อมล้ำมากขึ้น คราวเรือนในชนบทมีหนี้สิน ขาดอำนาจต่อรอง ชาวบ้านไม่มีทางสู้ จึงต้องทำให้เกษตรกรเข้มแข็ง สิ่งที่ต้องทำคือพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้เทียบเท่าคนเมือง จึงจะสามารถลดความเหลื่อมล้ำลงได้

ฉะนั้น คำว่า ‘พลเมืองดี’ คือคำที่ต้องขีดเส้นใต้เพราะมีพลังมาก และสถาบันการศึกษาทุกแห่งล้วนมี 2 หน้าที่คือหน้าที่หลักและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ ดังนั้น หากเผยแพร่แนวคิดดังกล่าวทั้งประเทศ ปัญหาหลักๆ จะพ่นเขาไปมาก และประเทศจะก้าวไปได้อย่างมั่นคง

นอกจากนี้ ศ.เกียรติคุณ นพ.เกษม ยังกล่าวถึงบัณฑิตไทยที่ไม่กลับไปทำนา ชาวบ้านไทยจึงไร้ความรู้และขาลงเรื่อยๆ เป็นอันดับ 3 ของโลก รองจากรัสเซียและสหรัฐอเมริกา ด้วยเป็นความคิดฝังหัวของพ่อแม่ไม่อยากจะให้ลูกเรียนจบกลับมาทำนา นี่คือการความคุ้นชินกับความบกพร่องที่เกิดขึ้น ส่งผลให้ไทยผลิตบัณฑิตเพื่อทำงานในองค์กรข้ามชาติ

ยิ่งไปกว่านั้น นักวิชาการยังรับใช้คนรวยมากกว่าคนจนสูงถึงร้อยละ 90 งานวิจัยส่วนใหญ่รับใช้คนรวยเพราะมีเงินมาทำวิจัย แต่ขาดไร่การบริการวิชาการสำหรับชาวบ้าน การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เพราะนักวิชาการมุ่งทำเพียงโครงการขนาดใหญ่ ด้วยสาเหตุนี้ทำให้คนรวยยิ่งรวย คนจนยิ่งจน สิ่งทีประชันกรรมการมูลนิธิมั่นพัฒนาต้องการเห็นในอนาคต 50 ข้างหน้าคือภาพของนักวิชาการที่ลงพื้นที่ช่วยให้คนชนบทหายจน

และเพื่อจะไปถึงจุดนั้นได้ ศ.เกียรติคุณ นพ.เกษม มองว่า นักวิชาการต้องรู้จักชนบทในแง่มุมที่ต่างไปจากปัจจุบัน ซึ่งมีมุมมองอย่างเทวดาลงไปหาชาวบ้าน ฉะนั้น เงื่อนไขสำคัญของการลงพื้นที่สำหรับนักวิชาการ จึงต้องไปอย่างผู้มอบน้อมและให้เกษตรกรเป็นเจ้าของโครงการ นักวิชาการมีหน้าที่เพียงนำหลักวิชาการไปหนุนเสริมโดยผสมผสานระหว่างศาสตร์สาขาศาสตร์ชาวบ้าน และศาสตร์พระราชา

เมื่อปี พ.ศ. 2552 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้มีการลงนามความร่วมมือของอธิการบดี ทั้ง 9 มหาวิทยาลัย ทางวิชาการด้านการจัดการความรู้เครือข่ายของมหาวิทยาลัย ร่วมกัน

ซึ่งหลังจากนั้นในปี พ.ศ.2553 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพในการจัดโครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล : ราชชมงคล ชุมชนนักปฏิบัติ (RMUT CoP) วันที่ 11-12 กุมภาพันธ์ 2553 ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว จังหวัด เชียงใหม่ ซึ่งถือเป็นครั้งที่ 3 ของการจัดการประชุมและถือเป็นครั้งแรกที่มีหน่วยงานร่วมครบทั้ง 9 มทร ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ในการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มสมรรถนะ

การทำงานโดยใช้การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กรและการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ต่อมาเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2555 ได้มีการขยายเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ โดยมีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการด้านการจัดการความรู้ เครือข่ายมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยมีกรอบและแนวทางความร่วมมือ ดังนี้

1. ร่วมกันจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสร้างคลังความรู้
2. ร่วมกันบริหารจัดการงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมและการพัฒนาระบบเครือข่ายการจัดการความรู้
3. ร่วมกันรวบรวม ตรวจสอบ ปรับปรุง จัดเก็บ และยืนยันการเผยแพร่ความรู้ที่มีความพร้อมโดยการเผยแพร่สู่สาธารณะในระบบคลังความรู้ชุมชนผ่านเว็บไซต์ของเครือข่ายฯ
4. ร่วมกันรวบรวมฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย/สถาบันและองค์กรเครือข่ายของแต่ละมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อใช้ประโยชน์ในด้านการแลกเปลี่ยน

คอลัมน์ : เรื่องเล่าชาวล้านนา (เรียบเรียง โดย ร.เรือ พายไป)

กว่าจะมาถึง ครั้งที่ 9

เครือข่ายการจัดการความรู้ 9 มทร+2

“ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21”

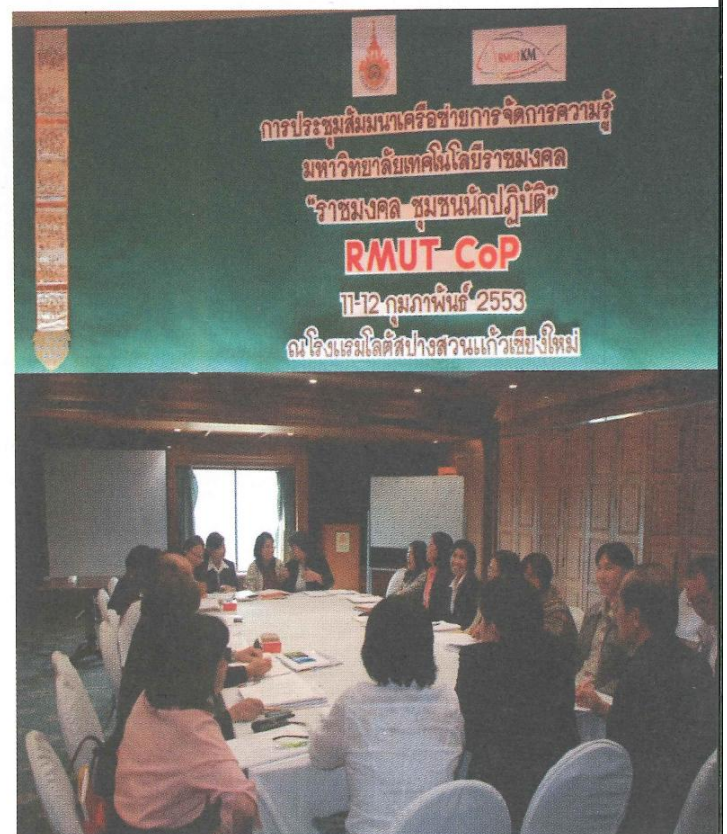
เปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ งานวิจัย การบริการวิชาการ และ
การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมผ่านเว็บไซต์ของ
เครือข่ายฯ

5. ร่วมกันประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และจัดกิจกรรม
เพื่อการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ และฐานข้อมูลที่ได้จาก
การดำเนินการและหากจะย้อนดูประวัติของจัดการประชุมฯ
แต่ละครั้งก็จะมีกรณีเหตุการณ์ดังนี้

ครั้งที่ 1 โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเครือข่ายการ
จัดการความรู้ KM Net work ระหว่าง 2-3 พฤษภาคม 2550
ณ โรงแรมราชมิ่งคลาสพาวิลเลียน บีช รีสอร์ท เจ้าภาพ มทร.ศรีวิชัย

ครั้งที่ 2 โครงการสร้างคลังความรู้ (Knowledge
Base) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคล 7 แห่ง ระหว่างวันที่ 12 - 13 พฤษภาคม
2552 ณ โรงแรมนันทบุรีพาเลส จ.นนทบุรี
เจ้าภาพ มทร.สุพรรณภูมิ

ครั้งที่ 3 โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการ
ความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 7 แห่ง ระหว่างวันที่
11 - 12 กุมภาพันธ์ 2553 ณ โรงแรมโลตัสบางสวนแก้ว
จ.เชียงใหม่ เจ้าภาพ มทร.ล้านนา

ครั้งที่ 4 โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการ
ความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล : ราชมงคล...คลัง
ความรู้ด้านบริการสังคม ระหว่างวันที่ 10 - 13 กุมภาพันธ์
2554 ณ มทร.ตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี จ.จันทบุรี
เจ้าภาพ มทร.ตะวันออก

ครั้งที่ 5 โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการ
ความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล : ราชมงคล...บูรณา
การจัดการความรู้สู่การปฏิบัติระหว่างวันที่ 2 - 5 เมษายน
2555 ณ มทร.อีสาน จ.นครราชสีมา
เจ้าภาพ มทร.อีสาน

ครั้งที่ 6 โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการ
ความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล “การบูรณาการ
การจัดการความรู้สู่ประชาคมอาเซียน” ระหว่างวันที่ 7 -8
กุมภาพันธ์ 2556 ณ มทร.กรุงเทพ เจ้าภาพ 1) มทร.กรุงเทพ
2) มทร.ธัญบุรี 3) มทร.รัตนโกสินทร์ 4) มทร.พระนคร

ครั้งที่ 7 โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการ
จัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบัน
พลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ “การบูรณาการ
การจัดการความรู้สู่ชุมชนและประชาคมอาเซียน” ระหว่างวันที่
12 - 13 กุมภาพันธ์ 2557 ณ มทร.สุวรรณภูมิ ศูนย์หันตรา
จ.พระนครศรีอยุธยาเจ้าภาพ มทร.สุวรรณภูมิ

ครั้งที่ 8 โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการ
ความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันพลศึกษาและ
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ 8 “การบูรณาการ
การจัดการความรู้สู่ชุมชนและประชาคมอาเซียน” ระหว่างวันที่ 5 - 6
กุมภาพันธ์ 2558 ณ มทร.ศรีวิชัย จ.สงขลา เจ้าภาพ มทร.ศรีวิชัย

และในปี 2559 นี้ซึ่งเป็นครั้งที่ 9 ที่มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ได้รับเกียรติอีกครั้งในการเป็น
เจ้าภาพหลักในการจัดโครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการ
จัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการ
พลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่ 9 “ชุมชนนัก
ปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21” ระหว่างวันที่
2 - 5 กุมภาพันธ์ 2559 ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จังหวัด
เชียงใหม่ จึงขอเชิญชวนบุคลากรของมหาวิทยาลัยฯ ทุกท่าน
เข้าร่วมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้ สู่ความสำเร็จ
ขององค์กร

(ข้อมูลจาก [http://webkm.rmutp.ac.th/km/กิจกรรมเครือ
ข่ายการจัดการ/](http://webkm.rmutp.ac.th/km/กิจกรรมเครือ
ข่ายการจัดการ/))

ขอเชิญอาจารย์ นักศึกษาและผู้สนใจเข้าร่วม

โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันการพลศึกษาและสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ครั้งที่ 9

“ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21”

(Community of Practice for Knowledge Management in the 21st century)

วันที่ 2 – 5 กุมภาพันธ์ 2559

ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรม

- ▶ การบรรยายทางวิชาการ เรื่อง “ชุมชนนักปฏิบัติสู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21”
- ▶ เวทีเสวนาวิชาการจากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เรื่อง “ชุมชนนักปฏิบัติ สู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21”
- ▶ กิจกรรมการนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดีของอาจารย์ บุคลากร “ชุมชนนักปฏิบัติสู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21”
- ▶ กิจกรรมการนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดีของนักศึกษา “นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อชุมชน”

นิทรรศการ

- ▶ โปสเตอร์นำเสนอผลงานแนวปฏิบัติที่ดี “ชุมชนนักปฏิบัติสู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21”
- ▶ นิทรรศการแสดงผลงาน “ชุมชนนักปฏิบัติสู่การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21”
- ▶ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี 7 ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP)

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ :

สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
98 หมู่ 8 ต.ป่าป้อ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ 50220 โทร : 053-266518 ต่อ 1036 , 095-1817182-6
โทรสาร : 053-266522 E-mail : rmutl.km@gmail.com

www.kaewpanya.rmutl.ac.th/rmutkm

คอลัมน์ : งานวิจัยไม่ขึ้นห้าง

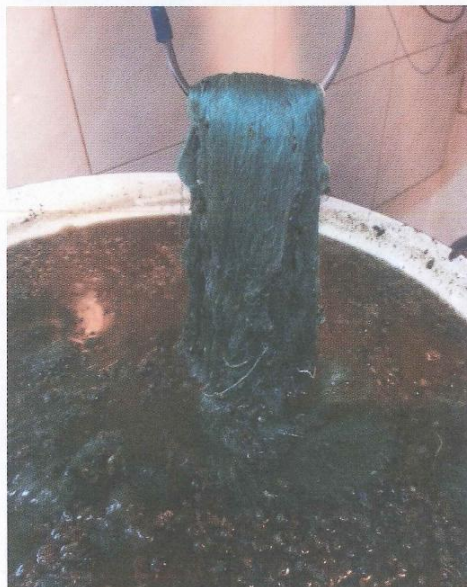
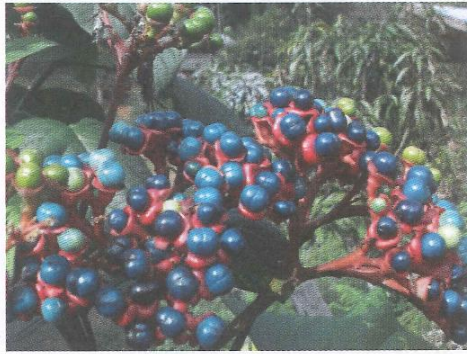
การเดินทางตามหา...สีฟ้า

รศ.รจนา ชื่นศิริกุลชัย

สาขาวิชาสิ่งทอและเครื่องประดับ

คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ท่ามกลางยุคสมัยที่เปิดทางเลือกให้ได้มากและกว้างขึ้น กระแสไลฟ์สไตล์ต่างกันไปโอบอุ้มผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับธรรมชาติมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นอาหาร เสื้อผ้า หรือ กระทั่งสีที่ใช้ในผลิตภัณฑ์

อยู่ในสนามงานออกแบบมานานทำให้ รศ.รจนา ชื่นศิริกุลชัย ตระหนักถึงข้อนี้ดี บวกกับความผูกพันกับผืนผ้า และเพื่อตามรอยพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ในงานฟื้นฟูและเผยแพร่ผ้าไทย ทำให้อาจารย์ตั้งเป้าหมายในการผลิตผืนผ้าธรรมชาติที่ย้อมด้วยสีธรรมชาติจริงๆ - สีฟ้าจากธรรมชาติ

“ถือเป็นการเทิดพระเกียรติ เพราะสีฟ้าเป็นตัวแทนของวันศุกร์ซึ่งเป็นวันของพระองค์” อาจารย์เล่า

สีฟ้าและเป็นมิตรกับธรรมชาติจึงกลายเป็นโจทย์สำคัญที่อาจารย์เฝ้าตามหาในชุมชนทุกแห่งที่ได้เข้าไปทำงานด้วย จนกระทั่งได้รู้จักกับต้นคอคอเต่าในชุมชนของชาวปกากะญอ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และกลายเป็นงานวิจัยเรื่อง **อัตลักษณ์แฟชั่นผ้าสีฟ้าธรรมชาติจากเมล็ดคอคอเต่า** ในที่สุด จากบทสนทนากับพ่อหลวงจอนิ โอโตะเซวี่ ได้นำอาจารย์ไปหามะลิคคอคอเต่าจากต้นไม้ชื่อเดียวกันที่ชาวปกากะญอ

มักเลือกกินยอดอ่อนและใช้ใบกับรากเป็นยารักษา ขณะที่เมล็ด
ซ่อนตัวอยู่ภายในช่อดอกสีขาว เมล็ดคล้ายลูกท้อที่มีทั้งสีเขียว
อ่อนและเข้ม ฟ่ำ ม่วง และดำ เมื่อสกัดแล้วจะได้สีย้อมผ้าเป็น
สีฟ้าใส โดยน้ำมันในเมล็ดมีลักษณะพิเศษที่ทำให้สีติดผ้าได้
ทุกประเภทโดยไม่ต้องใช้ตัวแปรสีใดๆ เพียงแต่เจดสีจะปรับ
เปลี่ยนไปตามลักษณะของผ้า

**“สิ่งสำคัญที่สุดคือไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพทั้งคน
ทำและคนใช้ แดมน้ำทิ้งจากกระบวนการยังไม่กระทบสิ่งแวดล้อมด้วย”** นอกจากจะแปรรูปเป็นเสื้อแล้ว ผ้าสีฟ้าใสจาก
คอคโคเต้ายังกลายร่างไปเป็นกระเป๋า ของที่ระลึก โคมไฟ ผ้า
ปูโต๊ะ ผ้าคลุมโต๊ะ รองเท้า และผ้ากันเปื้อนอีกด้วย

ภายใต้สีฟ้าและความเป็นมิตรกับธรรมชาติ อีกเป้าหมาย
ของงานวิจัยชิ้นนี้คือการสร้างอัตลักษณ์แฟชั่นผ้าสีฟ้า
ธรรมชาติ ตั้งแต่ทำให้ชุมชนตระหนักและทวงแหวนอัตลักษณ์
ของตนเอง พร้อมทั้งกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของต้นคอค
โคเต้ายิ่งไปกว่าเพียงแหล่งอาหาร แต่สามารถเป็นแนวทาง
สร้างอาชีพได้

**“ไม่ว่าจะเป็นอัตลักษณ์ทางเศรษฐกิจคืออาชีพ การ
ทอผ้า ทำไร่ทำสวน ปลุกข้าว และทางสังคมคือวัฒนธรรม
ประเพณี พิธีกรรม รวมถึงเสื้อผ้า ทำเดิน โครงสร้าง สำเนียง
ภาษา ทั้งหมดล้วนบ่งบอกตัวตน และแม้จะเป็นชนเผ่า
เดียวกันแต่อาศัยอยู่ต่างแห่งก็ทำให้มีความต่างกันอยู่”**
อาจารย์เล่า

**“ถือเป็นสิ่งสำคัญในการออกแบบ เพราะผลิตภัณฑ์
ที่แฝงความเป็นตัวตนจะสร้างความโดดเด่นและกลายเป็น
จุดขาย”** สิ่งที่มาจากรู้นั้นคือการสร้างสัญลักษณ์ชนเผ่าและ
การนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบแฟชั่นในระบบเศรษฐกิจ
เชิงสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการเรียนรู้ภาคทฤษฎีด้านการ
ออกแบบที่ผนวกเข้ากับตัวตน ความสามารถ และทักษะของ
ชุมชน แม้ในตอนนี้อย่างชุมชนจะยังไม่กระตือรือร้นมากนัก แต่
อาจารย์ก็ยังพยายามทำให้ครบวงจร ตั้งแต่การสร้างความคิด
สร้างสรรค์ในการออกแบบไปจนถึงการเปิดตลาด

**“สำหรับตลาดทั้งในและต่างประเทศตอนนี้ต่าง
เน้นผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสินค้าที่โดดเด่น
แตกต่าง”** อาจารย์บอก **“โดยเฉพาะตลาดประเทศญี่ปุ่นที่
ให้ความสนใจผลิตภัณฑ์อย่าง ชุดลำลองกระโปรง หมอน
อิง กระเป๋า ตุ๊กตา พวงกุญแจ หมวกและผ้าพันคอ ซึ่งหาก
มีการออกแบบที่ดีก็จะมีตลาดรองรับจำนวนมาก”**

แม้การตามหาสีฟ้าของอาจารย์ธรรมาจะมาลงเอยที่
เมล็ดคอคโคเต้าย แต่การสร้างสรรค์สีฟ้าบนผืนผ้ายังคงมีต่อไป
เพื่ออนุรักษ์และขยายศักยภาพของเมล็ดชนิดนี้ในงานออกแบบ
ให้มากที่สุด

คอลัมน์ : งานวิจัยไม่ขึ้นห้าง

ธุรกิจของชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชน

ผศ.ดวงพร อ่อนหวาน

ศูนย์จัดการข้อมูลเพื่อการวิจัยและพัฒนาศักยภาพชุมชน
สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ความกังวลก่อตัวขึ้นก่อนสามตำบลจากอำเภอแม่แจ่ม จะกลายเป็นอำเภอกลายาณิวัฒนาในปี 2552 ภาพของปายได้ กลายเป็นตัวอย่างชัดเจนของเมืองที่ถูกการท่องเที่ยวโหมเข้า ไล่โดยไม่ทันตั้งรับจนวิถีชีวิต วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ ล้มระเนระนาด และพื้นที่เหล่านั้นต่างก็มีสามองค์ประกอบ ที่ว่าเช่นกัน

ปลายปี 2551 ภายใต้ความร่วมมือจากหลายหน่วย งานโดยเฉพาะศูนย์ความร่วมมือมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

เพื่อมูลนิธิโครงการหลวงและกิจกรรมวิชาการ ผศ.ดวงพร อ่อนหวาน ได้นำทีมงานจากคณะทำงานศูนย์จัดการข้อมูลเพื่อ การวิจัยและพัฒนาศักยภาพชุมชน (ศจพช.) เข้าไปสำรวจเพื่อ พัฒนาและเสริมฐานชุมชนเหล่านั้นให้แข็งแกร่งก่อนเปิดประตู รับกระแสข้อมูลข่าวสารและผู้คนที่อาจไหลหลากเข้ามาลูก ใหญ่

“เราเน้นการทำความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชนหรือ ที่เรียกว่า CBT - Community Based Tourism” อาจารย์เล่า

“หลักการคือการจัดการท่องเที่ยวโดยคนในชุมชน ทั้งบริหารจัดการ กำหนดขอบเขต ไม่ว่าจะเป็นโยบายหรือโครงการท่องเที่ยวและกิจกรรมตามบริบทหรือฐานทรัพยากรที่มีอยู่ โดยไม่สร้างอะไรขึ้นมาใหม่ ไม่ว่าจะเป็สิ่งปลูกสร้างหรือวิถีวัฒนธรรม”

ข้อความที่อาจารย์ส่งถึงชาวชุมชนคือเหรียญสองด้าน ทั้งโอกาสในด้านที่จะเกิดขึ้นหากมีการบริหารจัดการเตรียมพร้อมไว้กับอีกด้านที่ไม่ทำอะไรเลย แต่แม้จะตั้งใจไม่ให้เกิดการท่องเที่ยวกระทบชุมชน อาจารย์ก็ต้องใช้ลูกอึดพอตัวว่าจะทำความเข้าใจได้ “จนถึงตอนนี้ก็ยังมีบางกลุ่มที่ไม่เอาด้วย” อาจารย์ว่าอย่างนั้น

สาเหตุจากการยึดติดกับผู้นำ ซึ่งหากผู้นำเข้าใจผิดแล้วก็จะพื้ยนไปทั้งกระบวนการ

“ผู้นำในหลายแห่งเข้าใจไปเองว่าเราจะไปทำให้ทุกอย่าง ทำแผนพับเสร็จก็จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาได้เลย ซึ่งมันไม่ใช่” อาจารย์อธิบาย

“งานหนักที่สุดคือชุมชนที่จะต้องมีการบริหารจัดการดูแลลูกค้า มีการบวนการทางธุรกิจเพราะเราสอนทางนั้น มันไม่ใช่างง่าย”

ทรัพยากร ผู้นำ และชุมชน คือสามหัวใจสำคัญที่จะทำให้อาจารย์ตัดสินใจทำงานด้วย ขณะเดียวกันก็ตั้งใจวิจัยและส่งเสริมงานในพื้นที่เก็บข้อมูลจนพบว่า ระดับความเข้าใจของชาวชุมชนมีมากขึ้นหลังจากได้รับการส่งเสริม ติดเพียงปัญหาเดียวคือไม่อาจเริ่มต้นได้เอง นั่นจึงเกิดเป็นแผนงานวิจัยเรื่อง **การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนบนพื้นที่สูงโดยใช้การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นเครื่องมือ กรณีศึกษา อำเภอภักกลยาณวิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่** และได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)ในปี 2555 และ 2557

แม้เกือบทั้งหมดของชาวอำเภอภักกลยาณวิวัฒนาเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งปกากะญอ ม้ง และลีซุ ทำให้ภาษากลายเป็นปราการใหญ่ที่กั้นขวางความเข้าใจ และแผนธุรกิจก็เป็นหัวข้อใหม่มาจนล่ามชาวท้องถิ่นติดปัญหาในการอธิบาย อาจารย์เล่าว่าผ่านพ้นมาได้ด้วยการสร้างความเข้าใจของตัวเองก่อนตั้งแต่แรก แต่เหนือจากนั้น ชุมชนในอำเภอน้องใหม่แห่งนี้มีทรัพยากรพร้อม ไม่ว่าจะเป็วิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณี รวมถึงธรรมชาติ เพราะเป็นที่ตั้งของป่าสนวัดจันทร์ ป่าสนธรรมชาติผืนสุดท้ายขนาดใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ความเข้าใจเรื่อง CBT ทำให้ชุมชนได้มองเห็นคุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่ และรู้เ็นสิ่งที่เริ่มหายไปไม่ว่าจะเป็การเล่น การทอผ้าใยกล้วยที่นำไปสู่แปรรูปลูกเมลิคักัญชง

ซึ่งเคยกระจัดกระจาย การสร้างบ้านม้งแบบดั้งเดิม รวมถึงภูมิปัญญาอื่นๆ ช่วยยึดโยงชาวบ้านจนกลายเป็นกลุ่มอาชีพชัดเจนมากขึ้น

“เดิมอาจยังไม่ชัดเจนและไม่เข้มแข็ง บวกกับประสบการณ์ในอดีตจากหน่วยงานอื่นๆ ที่ไม่สอนวิธีการบริหารจัดการเงินสูญเปล่า ตอนนี้ได้เกิดเป็กลุ่มท่องเที่ยว 6 กลุ่มมีหลักการบริหารและวิธีการทำงานของแต่ละตำแหน่งอย่างชัดเจน มีการใช้ใบเสร็จ บันทึกรับจ่ายเงิน การหักรายได้ส่วนหนึ่งเป็ของกองทุนเพื่อสนับสนุนสมาชิกกลุ่ม และส่วนหนึ่งสำหรับช่วยเหลือสาธารณูปโภคของหมู่บ้าน”

จนถึงตอนนี้ ชาวอำเภอภักกลยาณวิวัฒนาได้ผลิตสินค้าออกมาหลากหลายไม่ว่าจะเป็ผ้า ข้าวซ้อมมือ ข้าวกล้องกาแฟ ชาชาวนา ผลิตภัณฑ์ทั้งจากไม้สนและลูกสนที่เป็ได้ทั้งของที่ระลึกและถ่านชั้นดี สร้างจุดขายจากตัวตนจนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ที่นักท่องเที่ยวผู้ไปเยี่ยมเยือนต่างประทับใจ

“เราได้สอนเรื่องการกระจายรายได้ให้เป็สิ่งสำคัญที่สุดด้วย อย่างเรื่องอาหารสำหรับผู้เข้าพักก็เน้นเป็วัตถุดิบจากในชุมชน ให้เห็นว่าผักมันนั้นจะกลายเป็นมือเย็นของคุณจริงๆ หากไม่ได้ปลูกก็สามารถซื้อหรือแลกเปลี่ยนกับบ้านข้างเคียงได้”

นอกจากสร้างฐานความเข้าใจในการบริหารจัดการท่องเที่ยวแล้ว อาจารย์ดวงพรยังสร้างช่องทางสื่อสารกับเหล่านักท่องเที่ยวนอกจากหมายเลขโทรศัพท์ โดยใช้สื่อออนไลน์ให้เป็ประโยชน์ผ่านเฟซบุ๊ก ‘CBT Galyani Vadhana Chiang Mai’ และเว็บไซต์ www.cbt-galyanivadhana.com รวมถึงการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวในหลายลักษณะ ทั้งแบบพักค้างคืนและไม่ค้างคืน วันเดียวและหลายวัน เช่นเดียวกับกาเปิดตลาดให้ชุมชนและบางครั้งก็เป็ศูนย์กระจายสินค้าให้ชุมชนเสียเลย

“หลายแห่งมีศักยภาพผลิตภัณฑ์ดีมากแต่ไม่รู้วิธีการกระจายสินค้า เราเสียดายโอกาสและพลังของชาวบ้าน จึงรับหน้าที่นี้มาก่อน เมื่อว่าอนาคตจะมีหน่วยงานมารับช่วงต่อ ระหว่างนั้นเราก็สร้างแนวคิดให้ชุมชนสามารถปรับผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าและขยายตลาดให้พวกเขาต่อไป”

กระแสการท่องเที่ยวอาจไหลบ่าจนหลายชุมชนเจ็บตัวเพราะตั้งรับไม่ทัน แต่ไม่ใช่กับชาวอำเภอภักกลยาณวิวัฒนาที่กำลังอำแขนรับการท่องเที่ยวอย่างซ้ำๆ แต่มันคงบนฐานของตัวตนที่จะไม่สั่นไหวตามกระแสภายนอกได้อย่างง่ายดาย

คอลัมน์ : RMUTL Community Engagement (ຍັຍັຍັຍ ເຂົ້າໄຫຼ)

‘พันธกิจสัมพันธ์กับสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา’

ฉบับที่ผ่านมาได้กล่าวถึงภาพรวมของพันธกิจสัมพันธ์กับสังคมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาไปแล้ว เ้าความกันสักนิดถึงการทำงานเชิงวิชาการร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคม (community engagement) ในพันธกิจหลักทุกด้านของมหาวิทยาลัย โดยยึดการเปลี่ยนแปลงสังคมไปในทางที่ดีขึ้นเป็นเป้าหมายสำคัญ บนหลักการพื้นฐาน 4 ประการ คือร่วมคิดร่วมทำแบบหุ้นส่วน (Partnership) เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (Mutual benefit) มีการใช้ความรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน (Scholarship) และเกิดผลกระทบต่อสังคมที่ประเมินได้ (Social impact)

สำหรับฉบับนี้ จะขยับไปในส่วนของภารกิจด้านการบริการวิชาการต่อสังคมกันบ้าง ซึ่งในส่วนนี้ทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ได้จับมือกับหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อสร้างเครือข่ายและบูรณาการงานบริการวิชาการสู่ชุมชนร่วมกัน เป็นการระดมทั้งสมอง ระดมสรรพกำลัง และร่วมกันแบ่งปันทรัพยากรในการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร สถานที่ ไปจนถึงงบประมาณ

เรียกได้ว่าเป็นแนวทางในการขยายให้งานบริการวิชาการตรงกับความต้องการของสมาชิกชุมชนมากขึ้น ซึ่งนั่นหมายถึงความยั่งยืนของชุมชนในอนาคต อย่างเช่นในอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ย้อนกลับไปตั้งแต่ปีพ.ศ.2554 มหาวิทยาลัยและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นได้ร่วมมือกัน โดยอาศัยวิทยากรจากมหาวิทยาลัยและงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดฝึกอบรมให้ความรู้ตามความต้องการของชาวชุมชน ภายหลังจากเทคโนโลยีและความรู้ที่ได้รับก่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ชาวชุมชนจึงรวมกลุ่มกัน นำโดยคณะผู้บริหารจากเทศบาลตำบลเวียงพร้าว ได้เข้าพบและร่วมหารือแนวทางการดำเนินงานและบูรณาการงานบริการวิชาการกับอธิการบดีและผู้บริหารในสำนักงานดังกล่าวของ มทร.ล้านนา

ทั้งสองฝ่ายได้ร่วมลงนามความร่วมมือด้านงานบริการวิชาการ จากนั้นจึงร่วมประชุมจัดทำแผนระยะ 3 ปีเพื่อกำหนดทิศทางการทำงานให้สอดคล้องทั้งกับความต้องการของคนในชุมชนและแผนพัฒนาท้องถิ่นและยุทธศาสตร์ของ มทร.ล้านนา โดยใช้งบประมาณจากทางเทศบาลตำบลเวียงพร้าว

หลังลงนามร่วมกันแล้ว การดำเนินงานได้อาศัยความเชี่ยวชาญของบุคลากรจากมหาวิทยาลัยทั้ง อาจารย์ นักวิจัย

ตลอดจนนักศึกษา ขณะที่ทางเทศบาลตำบลเวียงพร้าวได้ลงพื้นที่สำรวจชุมชน เพื่อจัดตั้งหอศิลป์วัฒนธรรมเวียงพร้าว โดยมีคณาจารย์จากคณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ร่วมดำเนินงานด้วย เช่นเดียวกับการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้จากบุคลากรของมหาวิทยาลัยในแต่ละด้าน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแก่ผู้ประกอบการอาชีพต่างๆ ในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นด้านเกษตรกรรม สิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยว

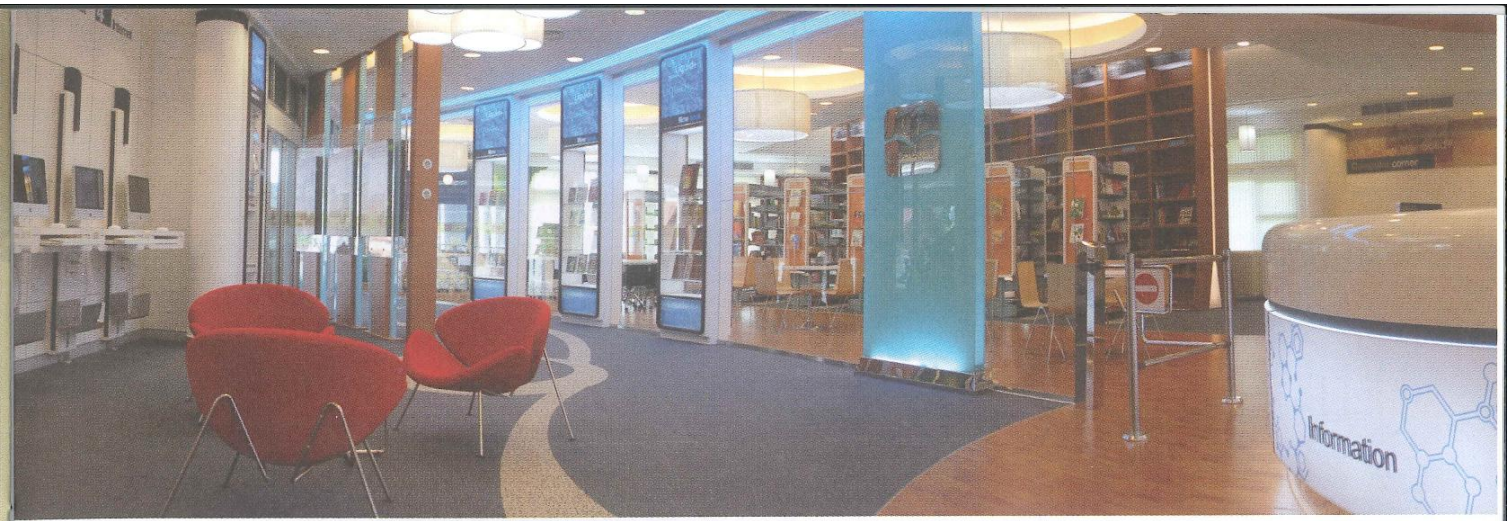
ไม่เพียงเท่านั้น มหาวิทยาลัยยังถ่ายทอดความรู้เพิ่มเติมให้กับเยาวชน ตลอดจนเพิ่มโอกาสให้กับผู้ด้อยโอกาสในชุมชน ด้วยการสร้างและซ่อมแซมรถเข็น รถสามล้อโยกสำหรับผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสภายในเขตเทศบาลตำบลเวียงพร้าว ซึ่งเทศบาลตำบลเวียงพร้าวเป็นผู้ร่วมสนับสนุนงบประมาณ

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังได้ทำงานผ่านโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตหมู่บ้าน/ชุมชนแบบมีส่วนร่วม ในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ และยังคงใช้การร่วมมือกันทำงาน ตั้งแต่กระบวนการคิดจนถึงลงมือทำ ถือได้ว่าชุมชนและมหาวิทยาลัยเป็นหุ้นส่วนสร้างผลกระทบทางบวกให้กับชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รายได้ และโอกาสในการแข่งขันให้กับชาวชุมชนแห่งนี้

ผลลัพธ์ที่ได้คือรอยยิ้มและความสุขของชาวชุมชน รวมถึงบุคลากรในมหาวิทยาลัยที่ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ และเรียนรู้ร่วมกันตั้งแต่ต้น เช่นเดียวกับนักศึกษาที่ได้บทเรียนสำคัญจากการสัมผัสความรู้จากพื้นที่จริง เรียกได้ว่าสร้างประโยชน์ให้กับเกิดขึ้นกับทุกฝ่าย

โครงการยกระดับคุณภาพชีวิตหมู่บ้านชุมชนแบบมีส่วนร่วม ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ถือเป็นอีกหนึ่งโครงการหนึ่งที่ใช้ **‘ความร่วมมือ’** ทั้งการคิด การลงมือปฏิบัติของคนในชุมชนกับบุคลากรของมหาวิทยาลัย ที่ได้ร่วมกันนำพาองค์ความรู้ของอาจารย์และนักวิจัยไปปรับใช้เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับชาวชุมชนได้อย่างตรงตามเป้าหมายมากขึ้น ทั้งยังร่วมสะท้อนปัญหาในชุมชนนำไปสู่โจทย์วิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดและตรงเวลา

ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นชัดเจนถึงแนวทางนำความสุขสู่ชุมชนได้อย่างยั่งยืน สมกับ สโลแกน ของโครงการที่ว่า **‘ร่วมคิด ร่วมทำ นำความสุขสู่ชุมชน’** พบกันฉบับหน้าครับ

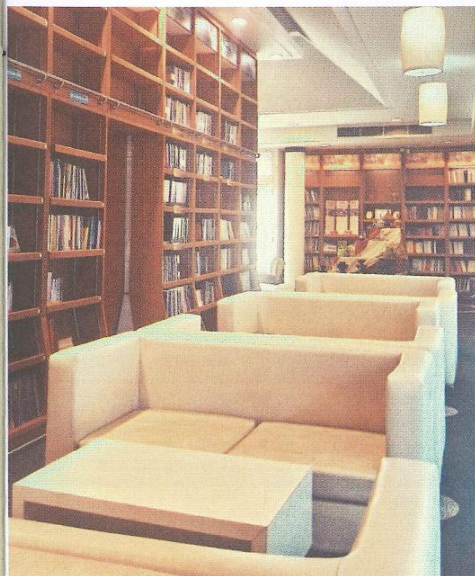

“ แหล่งเรียนรู้มีชีวิต
รวมความคิด
พัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชน ”

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ห้องสมุดคลังความรู้ชุมชน

สมานฉันท์ บนเมล็ดข้าว อินทรีย์

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ
เพื่อการบริหารจัดการกลุ่ม
ข้าวปลอดภัย มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

วางเป้าหมายให้ชัด แล้วมองให้รอบด้าน

ย้อนกลับไปในปี 2554

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ได้ทำความรู้จักกับชุมชนบ้านป่าจี้และร่วมงานกันในเรื่องของการปลูกข้าวแบบอินทรีย์มาแล้ว หลังจากนั้นก็ยังคงติดต่อกันมาหลายครั้ง ทั้งเรื่องการทำนาและการฝึกอบรมด้านอื่นๆ

จนกระทั่งในปี 2556 คณะทำงานจาก มหาวิทยาลัยฯ กำลังเลือกชุมชนเพื่อเข้าร่วมโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตหมู่บ้าน/ชุมชนแบบมีส่วนร่วม ในเวลาเดียวกับที่ทางเทศบาลเวียงพร้าวมีโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ทั้งสองฝ่ายจึงเลือกบ้านป่าจี้และผนวกทั้งสองโครงการเข้าด้วยกันในโครงการยกระดับฯ และปกรองไว้ที่การเป็นหมู่บ้านข้าวปลอดภัยหรือข้าวอินทรีย์ ภายใต้ชื่อโครงการ **‘อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการกลุ่มข้าวปลอดภัย’**

ก้าวแรกที่เดินไปสู่ตรงดังกล่าว คือการปรับดินให้ปลอดภัยด้วยปุ๋ย จนจบปี 2556 ก็เกิดกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ขึ้นในหมู่บ้าน รวมถึงเครื่องจักรผลิตปุ๋ย

และมาถึงปี 2557 การทำงานในหมู่บ้านเล็กๆ แห่งอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ได้เข้าสู่ปีที่สอง ด้วยเป้าหมายที่

ขยับไปอีกก้าว และยังคงจับมือเหนียวแน่นกับองค์กรต่างๆ ในท้องถิ่น อาทิ เทศบาลตำบล โรงพยาบาลตำบล ตำรวจ เกษตรอำเภอ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) รวมถึงสถาบันทางการเงิน เพื่อต่อยอดโครงการฯ และยกระดับหมู่บ้านไปได้อีกขั้นหนึ่ง

“จากที่เคยต่างคนต่างจัดอบรมจนรบกวนเวลาของชาวชุมชน ไม่กระตุ้นความสนใจ และไม่เกิดการพัฒนาใดๆ ที่ทีมงาน มทร. จึงเน้นให้ร่วมมือกันเพื่อผลประโยชน์สูงสุดจะเกิดกับชุมชนได้” อาจารย์ไพโรจน์ วรพจน์พรชัย บอก “และมันเกิดขึ้นได้จริงๆ”

การเดินทางจากปุ๋ยสู่ข้าว

แม้จะขยับมาอีกปี แต่กลุ่มปุ๋ยในปี 2557 ก็ไม่ได้ถูกละเลย เพราะจากคำบอกเล่าของอาจารย์ไพโรจน์ โครงการยกระดับฯ ในปีที่สองนี้ได้ต่อยอดให้กลุ่มปุ๋ยเป็นรูปเป็นร่าง และแข็งแกร่งมั่นคงมากขึ้น

นอกจากเครื่องจักรผลิตปุ๋ยอินทรีย์ในปีแรกแล้ว ด้วยความร่วมมือจากหน่วยงานในมหาวิทยาลัยอย่าง คณะวิทยาศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ทำให้การพัฒนาคุณภาพปุ๋ยอินทรีย์ในปีนี้เดินหน้าต่อไปได้อีก ไม่ว่าจะเป็นการ

วิเคราะห์และทดลองสูตรการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง เพื่อให้ได้สูตรปุ๋ยอินทรีย์ที่เหมาะสมกับการใช้งาน และถ่ายทอดให้กับชาวชุมชน ไปจนถึงการใช้ความรู้และเทคโนโลยี ในทางวิศวกรรมเกษตรมาประยุกต์ใช้ในการเกษตรชุมชน ที่หันไปจับในส่วนของการทำเครื่องอัดฟาง

“เพราะฟางเป็นวัตถุดิบตั้งต้นในการทำปุ๋ยของชุมชนนี้” อาจารย์บอก **“หลังจากระดมความคิดเห็นชาวบ้านก็เสนอว่าน่าจะมีเครื่องอัดฟาง เพื่อให้สะดวกกับการขนฟางมาทำเป็นปุ๋ย นอกจากนี้ ฟางก้อนยังขายได้ราคา ก้อนละ 10-20 บาท กลายเป็นรายได้เสริมให้ชุมชนดีกว่าจะถูกเผาทิ้งไปในแต่ละปี”**

ด้วยเหตุนี้ ทางคณะวิศวกรรมศาสตร์จึงได้สร้างเครื่องอัดเศษฟางข้าว และอบรมเทคนิคการใช้เครื่องอัดฟางข้าว และการบำรุงรักษา เพื่อให้ชาวชุมชนบ้านป่าจี้สามารถใช้งาน และดูแลเครื่องดังกล่าวอย่างถูกต้อง เพราะจะส่งผลต่อความต่อเนื่องของการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

นอกจากนี้ ทีมงานโครงการฯ ยังได้ปูพื้นให้ชุมชน ได้ความรู้ในเรื่องข้าวมาแล้ว เช่นเดียวกับการจัดการแปลงนา การจัดการศัตรูพืชแบบปลอดภัยที่ใช้แมลงกำจัดแมลง

จนมาถึงในปี 2557 พวกเขาได้ขยับจากกลุ่มปุ๋ย มาถึงกลุ่มผลิตข้าวอินทรีย์ โดยเริ่มต้นจากการสำรวจความต้องการ แนวคิด ความเป็นไปได้ และช่องทางการจัดจำหน่าย ข้าวอินทรีย์แล้ว ซึ่งเป็นการร่วมงานกันระหว่างกลุ่มและและนักออกแบบบรรจุภัณฑ์ เพื่อสร้างความรู้และเข้าใจในศักยภาพของตนเอง รวมถึงได้แนวคิดการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่องทางการจำหน่ายข้าวเกษตรอินทรีย์

ความเข้าใจที่ชุมชนต้องมีต่อจากนั้นคือการสร้างคุณค่าและอัตลักษณ์ข้าวอินทรีย์ชุมชนด้วย แบรินด์ และบรรจุภัณฑ์ที่ประกอบกับการท่องเที่ยว จนถึงการผลิตสบู่ทำต้นแบบบรรจุภัณฑ์ขึ้น

อย่างไรก็ตาม หากจะสร้างข้าวอินทรีย์ก็ต้องปรับเปลี่ยนทุกกระบวนการ ตั้งแต่ปุ๋ย วิธีการปลูก ไปจนถึงโรงสีข้าว แม้ชุมชนจะมีโรงสีข้าวเป็นของตัวเอง แต่ยังคงขาดกระบวนการจัดการที่เหมาะสมกับการสีข้าวอินทรีย์ ทางทีมงานโครงการฯ จึงขยายพื้นที่กิจกรรมในโครงการฯ ไปครอบคลุมถึงการพัฒนาโรงสีที่มีอยู่แล้วในชุมชนด้วย

“โรงสีข้าวของชุมชนเคยผ่านการสีข้าวที่ใช้ยาฆ่าแมลงและปุ๋ยเคมีมาตลอด ขึ้นชื่อว่าสารเคมี ย่อมมีตกค้าง อยู่ภายในโรงสี สิ่งที่เราต้องทำคือล้างตัวโรงสีข้าวใหม่” อาจารย์อธิบายอย่างคร่าวๆ **“มีการปิดเขตเศษต่างๆ ออกให้หมดก่อน จากนั้นนำข้าวอินทรีย์เข้าสู่กระบวนการในรอบแรก ถือเป็นหลักการเดียวกับการใช้น้ำดีต้นน้ำเสียออกทำซ้ำๆ ไปสักกระยะหนึ่ง กระบวนการของโรงสีข้าวก็จะเป็นปกติ”**

จัดระเบียบกลุ่ม

ปัจจัยที่จะทำให้โครงการฯ สำเร็จ ไม่ได้มีเพียงแค่คุณภาพของข้าวอินทรีย์ แต่ยังมีเรื่องของการบริหารจัดการกลุ่มสมาชิก แม้ที่ผ่านมาจะมีการจัดตั้งเป็นรูปธรรม แต่การทำงานและระเบียบแบบแผนของกลุ่มยังคงเป็นนามธรรมอยู่

“ก่อนหน้านี้ ชาวบ้านยังขาดความรู้ว่าคณะกรรมการแต่ละคนในกลุ่มมีหน้าที่อย่างไรบ้าง อาจารย์จากสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ จึงเข้าไปอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อการบริหารจัดการเกิดขึ้นและดำเนินการต่อไปได้”

ความรู้และความเข้าใจที่ว่ามีตั้งแต่เรื่องของการกำหนดกฎระเบียบของกลุ่มและสมาชิก การบันทึกเอกสารที่จำเป็น ไปจนถึงการคิดราคาและคำนวณต้นทุนในทุกๆ กระบวนการ เพื่อไม่ให้ต้นทุนสูงจนเกินไปและยังสามารถรักษาคุณภาพข้าวได้ เช่นเดียวกับการให้คำแนะนำเรื่องช่องทางการตลาด

บรรจุภัณฑ์เองก็ถือเป็นส่วนสำคัญที่มีผลต่อการจำหน่าย ทางทีมงานโครงการฯ เองก็ตระหนักถึงข้อนี้ดี จึงได้มอบหมายให้เป็นหน้าที่ของทางคณะศิลปกรรมศาสตร์

“ในส่วนนี้เป็นกระบวนการศึกษาอัตลักษณ์ของกลุ่ม ผ่านการเข้าไปสัมผัสวิถีชีวิต ใช้ชีวิตร่วมกับกลุ่ม เพื่อเข้าถึงอัตลักษณ์ของพวกเขาให้ได้ จากนั้นจึงจะเข้าสู่กระบวนการออกแบบโลโก้และบรรจุภัณฑ์ออกมา”

และกระบวนการที่ว่ามานี้...ต้องใช้เวลา – อาจารย์บอก

เตรียมเดินเครื่องสูปีต่อไป

สำหรับการดำเนินงานโครงการฯ ในปีต่อไปซึ่งจะก้าวเข้าสู่ปีที่สาม อาจารย์ไพโรจน์ บอกว่า ทางทีมงานจะเน้นหนักในส่วน of โรงสีข้าว และได้บรรจุภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ออกมา

“หลังจากข้าวสุก ขั้นตอนการพัฒนาโรงสีก็ถึงเวลาเริ่มต้นพอดี ข้าวก็ออกมาเป็นถุงสำเร็จเรียบร้อย และด้วยความร่วมมือจากเทศบาลตำบลในการเสาะหาตลาดให้กับชุมชน โดยเริ่มต้นจากตลาดในชุมชนก่อน จะทำให้ผลผลิตค่อยๆ กระจายออกไป” อาจารย์ไพโรจน์ อธิบาย “ตลาดแรกๆ ที่เรามองไว้คือ หน่วยงานราชการ โดยหน่วยงานราชการต่างๆ ในชุมชนทั้งหมดอาจจับมือกันโดยนำข้าวอินทรีย์จากบ้านป่าจี้นี้เป็นของฝากของที่ระลึกไม่ว่าจะเป็นในหน่วยงานราชการหรือเป็นของฝากจากชุมชนในเทศกาลต่างๆ”

หลังจากปักธงเพียงหนึ่งเดียวไว้ที่การสร้างหมู่บ้านข้าวอินทรีย์ที่ชุมชนป่าจี้ และค่อยขยายกิจกรรมให้ครอบคลุมทุกเส้นทางเพื่อให้แน่ใจว่าจะสามารถไปถึงเป้าหมายที่วางนั้นได้ สองปีในการเดินไปยังตรงขั้วนั้น อาจารย์ไพโรจน์ มองว่าการลงพื้นที่ในการเข้าหาชุมชนร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นเป็นเรื่องสำคัญมาก

“เครือข่ายเป็นสิ่งจำเป็น หากทางมหาวิทยาลัยไม่สร้างเครือข่ายก็คงทำงานได้ยากจนถึงขั้นไม่ได้เลยสำหรับหมู่บ้านป่าจี้ ถือเป็นเรื่องดีที่ความต้องการของชุมชนและเทศบาลตำบลเป็นไปในทางเดียวกัน”

อาจเรียกได้ว่า การมองถึงประโยชน์ต่อชุมชนเป็นที่ตั้ง สามารถทำให้อุปสรรคต่างๆ ในการทำงานร่วมกับหน่วยงานในท้องถิ่นหลายลง และไปถึงเป้าหมายปลายทางได้ แม้จะไม่ง่าย แต่ก็ไม่ยากเกินจะพยายาม

ชุมชนขอกุญ

นายคณิต ตันติวา
ผู้ใหญ่บ้านป่าจี้

“สิ่งสำคัญยิ่งกว่าปลาคือเบ็ดและวิธีการที่จะทำให้เราสามารถจับปลาได้เองในอนาคต” พ่อหลวงคณิต บอกอย่างนั้น และเชื่อมั่นว่าจะเป็นพื้นฐานของการพึ่งพาตัวเองเพื่อเป็นชุมชนพอเพียงอย่างยั่งยืน และนั่นคือสิ่งที่ มทร. ล้านนา ได้มอบให้กับชุมชนของเรา - เขาบอก

นับจากวันแรกก้าวเข้าสู่ปีที่สอง ด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานในท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชน บวกกับความรู้จากการอบรมของมหาวิทยาลัย ทำให้กลุ่มชาวชุมชนบ้านป่าจี้มองเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม และมุ่งหน้าไปสู่เป้าหมายการเป็นหมู่บ้านชาวอินทรีย์อย่างที่วางไว้ตั้งแต่ต้นได้อย่างต่อเนื่อง

ทั้งการทำกิจกรรมร่วมกันในกลุ่มใหญ่ที่ต้องอาศัยการพูดคุยและการวางตัวที่ช่วยให้ร่วมงานกันได้อย่างราบรื่น เกิดเป็นผลผลิตต่างๆ ทั้งการผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยผง ปลูกผักสวนครัว และการทำเกษตรอินทรีย์ รวมถึงของใช้ในบ้านอย่าง น้ำยาล้างจานและสารขับไล่แมลง นอกจากนี้จะลดรายจ่ายแล้วยังสร้างรายได้จากปุ๋ยและผักปลอดสาร ทั้งยังกระตุ้นให้ชุมชนทำบัญชีครัวเรือนเพื่อประหยัดคอคอม

“ชุมชนพยายามอย่างมากที่จะไม่ใช้สารเคมี” พ่อหลวงบอก ด้วยมีภาคการเกษตรในชุมชนอยู่มาก ทำให้การทำงานกับ มทร. เน้นเรื่องการเกษตร “แต่ใช้ว่าทาง มทร. จะไม่ผลักดันกลุ่มอาชีพอื่น เพราะข้อคิดที่ได้รับมาสามารถประยุกต์ใช้ได้ ในภาพรวมของการอยู่แบบพอเพียง กลุ่มที่ไม่ได้ทำการเกษตรก็สามารถนำไปพลิกแพลงใช้ได้ เรียกว่าเป็นอาวุธติดตัวกันเลย”

ดอกผลจากการเข้าร่วมโครงการยังกระจายไปสู่บรรยากาศทั่วไปในหมู่บ้าน พ่อหลวงคณิต เล่าว่า จากการทำโครงการปุ๋ยหมักในครัวเรือน ทำให้ชาวชุมชนขยันเก็บแยกขยะ สอดคล้องกับโครงการของเทศบาลที่มาเก็บขยะทุกวัน ทำให้เกิดความร่มรื่นทั้งต่อสุขภาพและจิตใจ

แต่พ่อหลวงคณิต บอกว่า ชุมชนจะไม่หยุดเพียงเท่านั้น ในอนาคตชุมชนบ้านป่าจี้จะผลิตน้ำหมักมูลสุกรและส่งเสริมโครงการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ในชุมชนด้วย ทั้งยังได้ซื้อดินเพิ่มติดกับศูนย์เรียนรู้ของชุมชนเพื่อทำเป็นแปลงสาธิตขนาดใหญ่ ขณะเดียวกัน ชุมชนยังมีคณะวิทยากรที่สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ให้เพื่อนบ้านต่างตำบล อำเภอ และจังหวัดได้ด้วย

“สิ่งที่ มทร. ล้านนา มอบให้มา ขอให้มั่นใจได้เลยว่าเราจะสานต่อและต่อยอดไปเรื่อยๆ อย่างแน่นอน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไปถึงรุ่นลูกหลานของเรา”

คอลัมน์ :องค์กรแห่งการเรียนรู้

ทฤษฎีการจัดการ ความรู้สู่เป้าหมาย ที่แท้จริง ตอนที่ 1 ดร.ไพโรจน์ ธนเลิศโสภิต drpaipan@gmail.com

การจัดการความรู้เป็นวิธีการบริหารงานที่สำคัญอย่างยิ่งขององค์กรที่ต้องการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายและทำให้เกิดความยั่งยืน ในปัจจุบันประเทศไทยมีการจัดการความรู้หลากหลายรูปแบบ แต่หากต้องการให้การจัดการความรู้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดแก่องค์กร การทำความเข้าใจทฤษฎีการจัดการความรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งทฤษฎีการจัดการความรู้มีหลายทฤษฎี ซึ่งแต่ละทฤษฎีจะเกิดผลลัพธ์ที่แตกต่างกัน แต่ทั้งนี้ทฤษฎีเหล่านั้นจะมีวิธีการคล้ายคลึงกันในบางประการ ดังนั้นการเลือกใช้ทฤษฎีเพื่อตั้งต้นการทำการจัดการความรู้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในเบื้องต้นจะกล่าวถึงภาพใหญ่ของแต่ละทฤษฎี ดังนี้

1. ทฤษฎีองค์กรฐานสารสนเทศ (Information Based Organization) ของ Peter Drucker เน้นถึงการให้ความสำคัญกับคนทำงานใช้ความรู้ (Knowledge Worker) บนเศรษฐกิจฐานความรู้ โดยกล่าวถึงความรู้อย่างหมายถึงสารสนเทศที่ใช้ในการทำงาน (Information for Action)

2. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบวงคู่ (Double-Loop Learning) ของ Chris Argyris กล่าวถึงวิธีการละลายพฤติกรรม พวกยึดติดกับงานประจำ (Defensive Routine) และต่อต้านการเรียนรู้ โดยใช้เครื่องมือการจัดการได้แก่ ดุลดัชนี (Balanced Scorecard)

3. ทฤษฎีการสร้างความรู้ (Knowledge Creating) ของ Ikujiro Nonaka and Hirotaka Takeuchi ผลลัพธ์ของทฤษฎีนี้ได้แก่วัฏกรรมซึ่งเกิดขึ้นจากการสร้างกระบวนการเรียนรู้ (Knowledge Conversion) ซึ่งกล่าวถึงความรู้ที่ฝังในตัวบุคคล (Tacit Knowledge) และความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) อธิบายผ่านแบบจำลองความรู้ SECI Model โดยมีขั้นตอนการสร้างนวัตกรรม 5 ขั้นตอน ได้แก่การ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้ในตัวบุคคลร่วมกัน, การสร้างหลักการในการเรียนรู้, การทดลองนำการจัดการความรู้ไปปฏิบัติงานจริง, การนำหลักการเรียนรู้ที่ได้ผลดีเป็นต้นแบบในการสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามระหว่างชั้นการบังคับบัญชา ซึ่งรูปแบบหนึ่งที่น่าสนับสนุนความสำเร็จของการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้ คือมีการจัดสถานที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ba)

4. ทฤษฎีวินัยข้อที่ 5 (The Fifth Discipline) ของ Peter Senge ทฤษฎีนี้เป็นการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ เน้นการวางแผนการเรียนรู้ในองค์กรโดยการคิดทบทวนระบบ (Systems Thinking) เพื่อให้องค์กรตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้ทันต่อสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลง โดยเน้นการสร้างคน ให้เกิดความสมดุล การพัฒนาขีดความสามารถและการคาดการณ์ล่วงหน้าเพื่อช่วงเวลาไม่ให้เกิดเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร

5. ทฤษฎีทุนทางปัญญา (Intellectual Capital) ของ Leif Edvinsson เป็นการนำเสนอแบบจำลอง Skandia เพื่อสร้างหรือรักษามูลค่าหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แต่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้ แต่จะแตกต่างจากการบริหารทั่วไปที่จะมีการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กรก่อนแล้วจึงกำหนดตัวชี้วัด แต่ทฤษฎีนี้จะกำหนดตัวชี้วัดเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมองเห็นถึงความสำเร็จและความพึงพอใจต่อองค์กร จากนั้นจึงทำการสร้างกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดนั้น

6. ทฤษฎีการเรียนรู้ขณะทำงาน (Learning in Action) ของ David Garvin เป็นการสร้างโอกาสในการเรียนรู้มีหลายลักษณะ ได้แก่ การสืบความลับ (Intelligent Learning) การเรียนรู้จากประสบการณ์ขององค์กร (Experiential Learning) การเรียนรู้เพื่อการนำการเรียนรู้ (Leading Learning) ของผู้นำเพื่อสร้างแผนที่นำทางการเรียนรู้ (Learning Roadmap) ขององค์กรต่อไป

จะเห็นว่าทฤษฎีการเรียนรู้มีหลายทฤษฎี และเชื่อมั่นว่าทุกองค์กรมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการความรู้เพียงแต่ไม่ได้เก็บข้อมูลและอ้างอิงกับทฤษฎีการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองตัวชี้วัดของหน่วยงานของตนเอง ดังนั้นการเรียนรู้ในแต่ละทฤษฎีแล้วเทียบเคียงกับงานที่องค์กรได้ปฏิบัติแล้ว จะช่วยให้องค์กรเข้าใจกระบวนการจัดการความรู้ยิ่งขึ้น หากกระบวนการใดขาดขั้นตอนใดไปก็สามารถเปรียบเทียบและจัดการปรับปรุงวิธีการเสริมขั้นตอนการจัดการความรู้ที่ถูกต้อง หรือตัดขั้นตอนบางอย่างเพื่อให้เกิดการจัดการความรู้ที่แท้จริง ฉบับต่อไปจะถอดวิธีการปฏิบัติงานจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาที่ได้ปฏิบัติแล้วเทียบกับทฤษฎีการจัดการความรู้ เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น พบกันใหม่ฉบับหน้าค่ะ

คอลัมน์ : ร้อยแปดพันเรื่อง (เรียบเรียง โดย ร.เรื่อ พายไป)

มหกรรมไม้ดอกไม้ประดับ 2559 จังหวัดเชียงใหม่

จังหวัดเชียงใหม่..ได้ชื่อว่า เป็นดินแดนเอื้องเหนือ นาม **“นพบุรี ศรีนครพิงค์”** เป็นดินแดนที่มีความอุดมสมบูรณ์ เป็นเมืองแห่งดอกไม้บานตลอดปี มีภูมิอากาศเย็นสบาย สภาพภูมิประเทศตั้งอยู่ท่ามกลางหุบเขา ลำธาร น้ำตก ดอกไม้ และแมกไม้มานานพันธุ์ที่สวยงามตามธรรมชาติ มีวัฒนธรรม ประเพณี เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง

ต่อมา..เชียงใหม่ได้มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ทำให้สภาพความเป็นเมืองที่สวยงามวัฒนธรรมที่ดั้งเดิม ถูกบดบังและทดแทนด้วยวัตถุนิยมจนน่าวิตก ชาวเชียงใหม่เริ่มตระหนักต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รวมทั้งปัญหาที่อาจจะตามมา จึงเกิดการรวมตัวและสร้างจิตสำนึกในการ

อนุรักษ์ดินแดนเอื้องเหนือนาม **“นพบุรี ศรีนครพิงค์”** ให้คงอยู่ตลอดไป โดยการพร้อมใจกันปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อสร้างเมืองเชียงใหม่ให้เป็น **“เมืองแห่งดอกไม้บานตลอดปี”** และได้มีการจัดตั้งสมาคมกล้วยไม้เชียงใหม่ในพระบรมราชินูปถัมภ์ และชมรมไม้ดอกไม้ประดับเชียงใหม่ ขึ้น

จังหวัดเชียงใหม่ได้จัดงาน **“สัปดาห์ไม้ดอกไม้ประดับเชียงใหม่ ครั้งที่ 1”** ขึ้นเมื่อวันที่ 6 - 12 กุมภาพันธ์ 2520 และได้จัดต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี จนถือเป็นประเพณีที่สำคัญ ซึ่งได้จัดทำเป็นปฏิทินการท่องเที่ยวของประเทศ เผยแพร่ไปทั่วโลก โดยถือเอาวันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์แรกของเดือนกุมภาพันธ์ของทุกๆ ปี เป็นวันกำหนดจัดงาน ตั้งแต่ปี 2552 จังหวัดเชียงใหม่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานถ้วยรางวัลชนะเลิศการประกวดขบวนรถบุปผชาติ จำนวน 3 ประเภท คือ ประเภทสวยงาม ประเภทความคิดสร้างสรรค์ และประเภทอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

สำหรับในปี 2559 นี้ จึงขอเชิญชวนทุกท่านสัมผัสความสวยงามของดอกไม้และพรรณไม้นานาชนิด ในงานมหกรรมไม้ดอกไม้ประดับ จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งที่ 40 ระหว่างวันที่ 5 - 7 กุมภาพันธ์ 2559 ณ บริเวณเชิงสะพานนวรัฐ ลานอเนกประสงค์ช่วงประตูท่าแพ และสวนสาธารณะหนองบวกหาดอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยในงานจะมีการประกวดนางงามบุปผชาติและขบวนแห่บุปผชาติ นิทรรศการทางกาเกษตร การประกวดไม้ดอกไม้ประดับประเภทต่างๆ การประกวดจัดสวน การออกร้านของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ: สำนักงานท่องเที่ยวเทศบาลนครเชียงใหม่ โทร. 0 5325 9365

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานเชียงใหม่ โทร. 0 5327 6140-2

ข้อมูลจาก

<http://www.oknation.net/blog/Chaoying/2013/02/07/entry-1>

<http://www.tourismchiangmai.org/th/view-news-28/The-38th-Chiang-Mai-Flower-Festival-2014/>

ปุ๋ยราชมงคล

RMUTL

ข้อมูลปุ๋ยที่สำคัญ
 ธาตุอาหารหลัก : ไนโตรเจน(N), ฟอสฟอรัส(P), โพแทสเซียม(K)
 ธาตุอาหารรอง : แคลเซียม(Ca), แมกนีเซียม(Mg), กำมะถัน(S)
 ธาตุอาหารเสริม : ทองแดง(Cu), เหล็ก(Fe), สังกะสี(Zn), แมงกานีส(Mn),
 โซเดียม, ยูเรเนียม, สังกะสี, สังกะสี, สังกะสี, สังกะสี,
 และธาตุอาหาร อื่นๆในปริมาณเล็กน้อย

ผลิตและจำหน่ายโดย
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 98 หมู่ 8 ต.ป่าปอ อ.ตอยสะกิด จ.เชียงใหม่ 50220 โทร.053-266516-8

ผลิตภัณฑ์เพื่อการศึกษา

น้ำหนักสุทธิ 50 กิโลกรัม

ปุ๋ยราชมงคลล้านนา

RMUTL

ข้อมูลปุ๋ยที่สำคัญ
 ธาตุอาหารหลัก : ไนโตรเจน(N), ฟอสฟอรัส(P), โพแทสเซียม(K)
 ธาตุอาหารรอง : แคลเซียม(Ca), แมกนีเซียม(Mg), กำมะถัน(S)
 ธาตุอาหารเสริม : ทองแดง(Cu), เหล็ก(Fe), สังกะสี(Zn), แมงกานีส(Mn),
 โซเดียม, ยูเรเนียม, สังกะสี, สังกะสี, สังกะสี, สังกะสี,
 และธาตุอาหาร อื่นๆในปริมาณเล็กน้อย

ผลิตและจำหน่ายโดย
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 98 หมู่ 8 ต.ป่าปอ อ.ตอยสะกิด จ.เชียงใหม่ 50220 โทร.053-266516-8

ผลิตภัณฑ์เพื่อการศึกษา

น้ำหนักสุทธิ 50 กิโลกรัม

ปุ๋ย

ราชมงคลล้านนา
คุณภาพสูง เพื่อชุมชน

ผลิตและจำหน่ายโดย
 สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
 98 หมู่ 8 ต.ป่าปอ อ.ตอยสะกิด จ.เชียงใหม่ 50220 โทร.053-266516

คอลัมน์ : ต่อยอนตะลอนทัวร์

หยดน้ำเพื่อเรียนรู้ที่

‘ศูนย์เรียนรู้โรงงานผลิตน้ำดื่มต้นแบบเพื่อการศึกษา’

70 เป็นตัวเลขที่เยอะมากเมื่อวัดจากจำนวนเต็ม 100 ... และนั่นคือปริมาณน้ำที่ไหลเวียนอยู่ในร่างกายมนุษย์ เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่ในร่างกายมีไว้สำหรับของเหลว ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะทำงานได้ไม่เต็มที่หากขาด ‘น้ำ’ ไปหล่อเลี้ยง แต่คงเลวร้ายยิ่งกว่าหากน้ำที่ไหลผ่านปากไม่สะอาดเพียงพอ

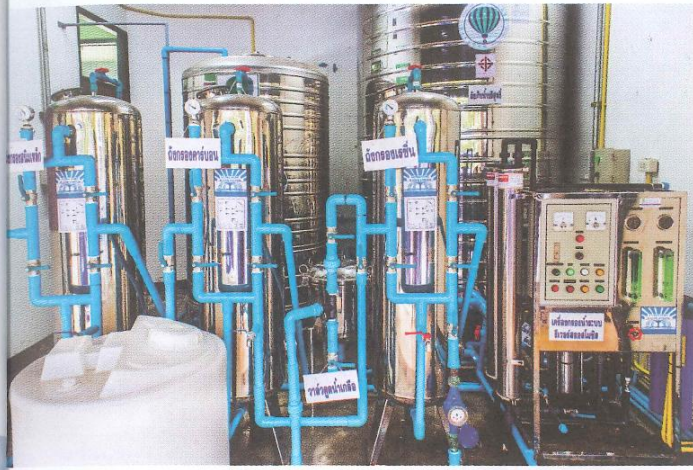
ทุกวันนี้ แหล่งน้ำที่เราพุ่งเข้าเวลากระหายมักเป็นตู้แช่เย็นตามร้านสะดวกซื้อที่หลังไหลจากโรงงานลงสู่ขวดใสมาเรียงรายให้ซื้อขายกันได้ทั่วไป มาตราฐานความสะอาดจึงต้องเกิดขึ้นกันตั้งแต่กระบวนการผลิตและภาชนะบรรจุ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ตระหนักถึงข้อนี้ดี การควบคุมความสะอาดและคุณภาพจึงเป็นหัวใจสำคัญ

ของ ‘ศูนย์เรียนรู้โรงงานผลิตน้ำดื่มต้นแบบเพื่อการศึกษา’ สถานที่ผลิตน้ำดื่มบรรจุขวดใสสะอาดพะยี่ห้อ ‘น้ำดื่มราชมงคลล้านนา’

บนพื้นที่ของมหาวิทยาลัยในอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ โรงงานแห่งนี้ได้ก่อสร้างขึ้นจากองค์ความรู้มากมายที่มหาวิทยาลัยมีอยู่ ด้วยพื้นฐานการวิเคราะห์ธุรกิจรอบด้านตั้งแต่การตลาด เทคนิคและวิศวกรรม การเงิน การจัดการ เศรษฐศาสตร์ สังคม ไปจนถึงด้านสิ่งแวดล้อม

นอกจากจะใช้ความรู้มาช่วยขับเคลื่อนมาตรฐานการผลิตให้เป็นโรงงานน้ำดื่มต้นแบบที่สะอาด มีคุณภาพ และได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของสำนักงานองค์การอาหาร และ ยา (อย.) แล้ว ทางมหาวิทยาลัยยังดำเนินการกับโรงงานผลิต

น้ำดื่มต้นแบบฯ แห่งนี้ในรูปของบริษัทน้ำดื่ม บริหารจัดการโครงการและบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด และวางเป้าหมายในการตอบสนองความต้องการลูกค้าให้ได้ทุกกลุ่ม

ถึงคนเราจะดื่มน้ำเหมือนกันทุกวัน แต่แตกต่างกันในลักษณะการบริโภค โรงงานผลิตน้ำดื่มต้นแบบฯ จึงมีลักษณะผลิตภัณฑ์แตกต่างกันให้ผู้บริโภคได้เลือกตามความเหมาะสม กลายเป็นน้ำดื่มแบบบรรจุถัง 20 ขวด และแบบบรรจุถัง 20 ลิตร สำหรับบ้านพักอาศัยและสำนักงานต่างๆ สำหรับนักศึกษาหรือคนทั่วไปจะเป็นขนาดขวด 600 ซีซี และขวดขนาด 330/400 ซีซี สำหรับหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานทั่วไปที่จัดประชุม อบรม สัมมนา

แถมยังวางแผนถึงในอนาคต ที่จะขยายการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดถ้วยขนาด 220/290 ซีซีด้วย

อย่างไรก็ตาม โรงงานผลิตน้ำดื่มแห่งนี้ไม่ได้เกิดขึ้นเพื่อดำเนินพาณิชย์อย่างเดียวเหมือนโรงงานผลิตน้ำดื่มทั่วไป ขึ้นชื่อว่า **'ศูนย์เรียนรู้'** แล้ว แน่นอนว่ายังมีเป้าหมายที่จะแบ่งปันองค์ความรู้ภายในโรงงานให้ทั้งกับคนภายในอย่างอาจารย์และนักศึกษา ไปจนถึงคนภายนอกทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นชุมชนหรือผู้ประกอบการ ล่าสุดกับการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ประกอบการผลิตน้ำบริโภคในภาชนะบรรจุปิดสนิทที่จัดขึ้นในศูนย์เรียนรู้ฯ แห่งนี้ โดยทางมหาวิทยาลัยได้จับมือกับกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ จัดประชุมภายใต้หัวข้อ **'กลเม็ด เคล็ดลับ การผลิตน้ำดื่มบรรจุขวด/ถัง อย่างมีคุณภาพ'** ด้วยความตั้งใจให้คำแนะนำเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการน้ำดื่ม ไปจนถึงสร้างกลไกการมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์ความรู้

นอกจากนี้ยังเป็นแบ่งปันแนวทางปฏิบัติในการผลิตน้ำบริโภคตามหลักเกณฑ์การผลิตที่ดี ซึ่งจะช่วยยกระดับมาตรฐานการผลิตและความปลอดภัยของน้ำดื่มในภาชนะปิดสนิทต่อไปได้

ไม่เพียงแต่การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของผู้ประกอบการ แต่ผลผลิตขององค์ความรู้ที่ไหลเวียนอยู่ในศูนย์เรียนรู้แห่งนี้ยังอาจสร้างงานวิจัยที่สามารถต่อยอดและพัฒนาคุณภาพน้ำดื่มต่อไปได้อีกด้วย

สามารถไปเยี่ยมชมศูนย์เรียนรู้โรงงานผลิตน้ำดื่มต้นแบบเพื่อการศึกษาได้ที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา (ดอยสะเก็ด) โทรศัพท์ : 053 - 266 - 518 อีเมล : rajamangaladrinkingwater@gmail.com

คู่มือคู่มือมิตรชุมชน

ราชชมงคลล้านนา ร่วมแก้ปัญหาด้วยเทคโนโลยี

เพื่อนคู่มือมิตรชุมชนยินดีช่วยไขปัญหา ย่อยความเดือดร้อนของท่านผู้อ่านทุกท่านและทุกปัญหาไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการเกษตรกรรม เทคโนโลยี บริหารธุรกิจ ศิลปกรรมหรือด้านอื่นๆ เพียงแค่ท่านถามมาเรา มีนักวิชาการหลากหลายสาขา ที่จะช่วยไขปัญหาของท่านทันที

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนในขณะดำเนินการผลิตและมีการสัมผัสโดยตรงกับอาหารหรือส่วนผสมของอาหาร จะต้องปฏิบัติอย่างไรบ้าง?

ตอบ (นายสัมพันธ์ แปงน้อย)

1. สวมเสื้อผ้าที่สะอาดและเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน กรณีที่ใช้เสื้อคลุมต้องสะอาด
2. ล้างมือให้สะอาดทุกครั้งก่อนเริ่มปฏิบัติงาน และหลังการปนเปื้อน
3. ใช้ถุงมือที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์และสะอาดถูกสุขลักษณะ ทำด้วยวัสดุที่ไม่มีสารละลายหลุดออกมาปนเปื้อนอาหาร และของเหลวซึมผ่านไม่ได้ สำหรับจับต้องหรือสัมผัสกับอาหาร กรณีไม่สวมถุงมือต้องมีมาตรการให้คนงานล้างมือ เล็บ แขนให้สะอาด

หากต้องการผลิตน้ำดื่มเพื่อการจำหน่าย จำเป็นต้องปฏิบัติอย่างไรบ้าง ?

ตอบ (นายดอน วิละคำ)

1. ขออนุญาตผลิตอาหาร
2. ต้องผ่านมาตรฐาน GMP น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุปิดสนิท
3. ต้องขออนุญาตเลขสารบอาหาร (อย.) และจัดทำฉลากให้ครบถ้วน

วิธีการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อด้วยคลอรีนปริมาณคลอรีนในน้ำที่เหมาะสมควรมีความเข้มข้นเท่าใด ?

ตอบ (นายกิตติชัย ระมิงค์วงศ์)

ปริมาณความเข้มข้นของคลอรีนที่เหมาะสมในการฆ่าเชื้อคือ 50-200 ppm : แล้วต้องล้างออกด้วยน้ำสะอาดหรือต้องรอให้คลอรีนระเหยจนหมด การผสมคลอรีน เหลว 10%

- การผสมคลอรีน ความเข้มข้น 50 ppm:ใช้น้ำ 20 ลิตร ผสม คลอรีนเหลวจำนวน 2 มิลลิลิตร (ซีซี)
- การผสมคลอรีน ความเข้มข้น 100 ppm: ใช้น้ำ 20 ลิตร ผสมคลอรีนเหลว 10 % จำนวน 42 มิลลิลิตร (ซีซี)
- การผสมคลอรีน ความเข้มข้น 200 ppm: ใช้น้ำ 20 ลิตร ผสม คลอรีนเหลว 10% จำนวน 84 มิลลิลิตร (ซีซี)

สำหรับท่านที่มีคำถาม ข้อเสนอแนะ สามารถส่งคำถามมายัง :
โครงการคู่มือมิตรชุมชน สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา 98 หมู่ 8 ต.ป่าป้ออง
อ.ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ 50220 โทร.053 - 266516-8

น้ำดื่ม

ราชมงคล ล้านนา

รายการผลิตภัณฑ์

1. น้ำดื่มตราราชมงคลล้านนา 50 บาท
ขวดเพชร 600 ซีซี.
2. น้ำดื่มตราราชมงคลล้านนา 45 บาท
ขวดเพชร 400 ซีซี.
3. น้ำดื่มตราราชมงคลล้านนา 20 บาท
แบบถัง 20 ลิตร
4. น้ำดื่มตราราชมงคลล้านนา 35 บาท
แบบลิ้งขวดเพชร 20 ขวด

แบบลิ้งขวดเพชร 20 ขวด

แบบถัง 20 ลิตร

ขวดเพชร 600 ซีซี และขวดเพชร 400 ซีซี..

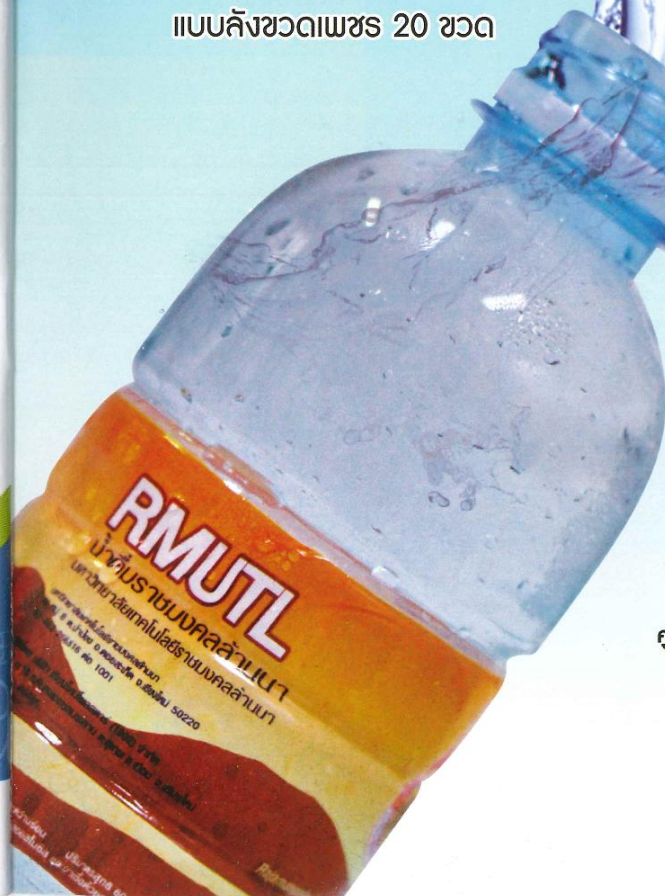
“สร้างรายได้อย่างมีคุณธรรม
นำสู่การปฏิบัติจริง
เป็นแหล่งพึ่งพิง
พัฒนาบุคลากรในภาคประชาชน”

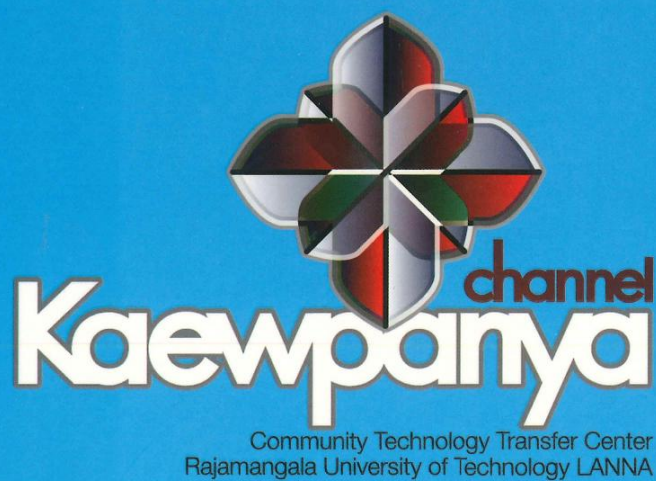
ศูนย์เรียนรู้โรงงานผลิตน้ำดื่มต้นแบบเพื่อการศึกษา สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
98 หมู่ 8 ต.ป่าป้อ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ 50220

เบอร์ติดต่อ

080-6757454 , 084-4813360 , 053-266516-8 ต่อ 1045

Email : rmutl.drinkingwater@gmail.com

สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
98 หมู่ 8 ต.ป่าป๋อง อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ 50220